

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravišstvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Važnost občinskih volitev.

Naš list, ki je vedno bil ter je pravi prijatelj našega ljudstva in zagovornik njegovih pravic in interesov, je vprašanju naših občin vedno posvečal prav posebno pažnjo. Bil je prvi list v naši ožji domovini, ki se je zavzemal za razpis občinskih volitev. Storili smo to iz tehtnega razloga, da je treba dati občinsko upravo v roke ljudem, ki jih je izbralo ljudstvo. Poseben razlog je bil v tem, ker se je pripravljala ter med tem že tudi izvršila združitev občin.

O tej stvari smo v številki z dne 14. junija t. l. zapisali te-le besede: »Za velevažno zadevo našega ljudstva gre. Pripravlja se sprememba, ki bo zadela ljudstvo bolj občutno, kakor druge politične spremembe. Ljudje se bodo morali ločiti od tega, čemur so bili privrženi že celo vrsto rodov. Razdalje do sedežev občinskih uprav se bo povečalo. Nastali bodo novi veliki stroški, ker se predvidevajo občinski domovi, občinski tajniki in drugi občinski nameščenci. V vseh teh važnih zadevah je odgovornost poedincev pretežka, potrebno je sodelovanje in soodgovornost ljudstva. Zato pa je utemeljena želja in zahteva, da se v naši banovini čimprej razpišejo občinske volitve.«

Med tem se je ta velevažna zadeva rešila pred občinskimi volitvami. Zgodilo se je to z uredbo ministra notranjih poslov, ki jo je objavil »Službeni list kraljevske banske uprave« z dne 12. septembra 1933. Naše stališče o občinah in njihovem obsegu je znano. Poudarjali smo ga nešteto krat, zato ni treba, da bi ga ponavljali. Naši čitatelji naj prelistajo samo sedanji letnik, ki na mnogih mestih spričuje, kako smo se potegovali za stvar, ki prav globoko posega v razmere našega ljudstva zlasti na deželi. To naše stališče je v popolnem skladu z našim nazorom, da je občina ne samo prva in temeljna upravna edinica v državi, marveč tudi osnovna celica vsega družabnega življenja, torej tvorba naravnega prava, ki ji določa namen, pravice in delokrog.

O načinu, kako se je izvršila združitev, naj navedemo pripombo g. bana dr. Marušiča, ki je med drugim o gori-

stvenje ministrski uredbi izjavil: »Uredba utegne vsebovati marsikatero grupacijo, ki ne bo v vsakem oziru ustrezala željam vsega prebivalstva ali pogojem dobre občinske uprave. Ni namere, da bi razporeditev občin, kakršno prinaša omenjena uredba, morala neizpremenjena držati cele generacije. Po volitvah so izpremembe možne v dobi od 14. decembra t. l. dalje skozi tri leta še z uredbo ministrstva notranjih poslov na podlagi sklepov prizadetih občin, do 13. decembra t. l. pa celo, če občine med seboj niso edine. Izpremeniti se more še ime nove občine, popraviti se morejo še njene meje, možna je pa tudi še čisto nova grupacija, ako bi se izkazala sedanja za neumestno.«

Možnost izpremembe občine in njenih mej je razlog, ki daje sedanjim občinskim volitvam posebno važnost. Izvoliti bo treba pri teh volitvah može iz raznih delov nove občine, ki se bodo sporazumeli med seboj ter zastopali zahteve in koristi ljudstva iz vseh krajev, zlasti onih, ki so najbolj oddaljeni od sedeža občine. Izbrati bo treba može, ki se bodo sporazumeli v pravi krščanski slogi o popravilu občinskih mej in o kakšni novi grupaciji (zložitvi) občin. Izbrati bo torej treba može, ki so v vsakem oziru vredni zaupanja našega ljudstva.

Ker je občinsko gospodarstvo bistvena naloga vsake občinske uprave, si dobro ogledajte može, katerim bote 15. oktobra dali svoj glas. Velike pozornosti je treba pri sestavi in vložitvi kandid. list, za katero se začne čas s koncem današnjega dne. Vaše zaupanje zaslužijo samo modri može in dobri gospodarji, može krščanske značajnosti in vestnosti. Ne nasedajte na limanice ljudem, kojih usta so polna prilizovanja in obljub, ki jih nikdar ne bodo izpolnili. Še manj se umaknite nasilju. Volitve morajo biti svobodne. Vsako nasilje in vsako nezakonito postopanje bilo od katerekoli strani zavrnite ter ga s protestom prijavite višjim oblastim. Pri volitvah mora priti do izraza prava in prisna volja našega slovenskega ljudstva!

Društvo narodov je pričelo z zasedanjem dne 26. septembra v Ženevi.

Precsnova avstrijske vlade. Dne 21. septembra je preosnoval avstrijski državni kancelar dr. Dollfuss svojo vlado na ta način, da je združil v svojih rokah vso izvršno oblast. Poleg kancelarstva si je pridržal dr. Dollfuss vod-

stvo zunanje politike, ministrstva: javne varnosti, narodne obrambe in kmetijstva. Za podkancelarja je imenovan dosedanji minister za javno varnost major Fey. Za državnega tajnika v ministrstvu za narodno obrambo je imenovan general knez Schönburg-Hartenstein, eden izmed najvplivnejših voditeljev avstrijskih monarhistov. Za državnega tajnika za preskrbo dela je pa imenovan zastopnik Heimwehra Neustätter-Stürmer. Državni tajnik v ministrstvu za javno varnost je postal državni svetnik Karwinsky, ki je bil dosedaj šef policije na Spodnjem Avstrijskem. Državni tajnik v kmetijskem ministrstvu dr. Gleisner je bil dosedaj predsednik kmetijske zbornice na Dunaju, državni tajnik v ministrstvu pravde dr. Glas pa je vpokojeni predsednik višjega deželnega sodišča v Gradcu in je bil svoječasno sodnik v Ptuj. Dolgoletni vojni minister general Vaugoin je imenovan za predsednika zveznih železnic ter bo tako ostal še nadalje v najtesnejšem sodelovanju z vlado.

Iz nemirne Kube. Položaj na Kubi se je znatno poslabšal. Mnogi Američani iz notranjosti dežele so se zatekli na ameriške ladje, iz Washingtona pa je bil izdan štirim križarkam nalog, naj se takoj napotijo v kubanske vode. 20. september je potekel v hudem boju. Kapetan Juan Blas Fernandez je skušal s 100 možmi vprizoriti nov prevrat, vladne čete pa so ga naposled obkolile. Na drugi strani se mora vlada boriti še tudi proti komunistom, ki strahujejo prebivalstvo.

POŠTIL SVETU KATOLISKEM

Svetoletina proslava v ljutomerski dekaniji. V dnevih od 14. do 17. septembra t. l. so župnije ljutomerske dekanije prav lepo proslavile 1900letnico našega odrešenja. Prve tri dni smo v smislu škofijskih naročil imeli po župnijah pri merne pobožnosti, v nedeljo pa so pod vodstvom dušnih pastirjev iz posameznih župnij priromale dolge procesije k dekanijski cerkvi Sv. Križa, kjer sta bila cerkev in prostor okoli nje dosti premajhna za 6000glavo množico. Tu nas je najprej v pridigi križevski rojak, prelat dr. M. Slavič, rektor ljubljanske univerze, z izbranimi in krepkimi besedami učil ceniti Kristusovo vero in milost odrešenja. Potem je ob obilni asistenci dekanijske duhovščine opravil slovesno službo božjo, pri kateri so

IZ RAZNIH DRŽAV

Konferenca zunanjih ministrov Male antante se je vršila dne 22. septembra v Sinaji na Rumunskem.

ubrano peli združeni župnijski pevski zbori pod vodstvom g. abitur. Miheliča. Istočasno je pred starodavno Aninsko kapelo zunaj cerkve daroval tiho sveto mašo drugi križevski rojak, g. Ludvik Gala, infuliran naddekan v litomerški škofiji na Češkem. Po službi božji pa se je uvrstila veličastna procesija z Naj svetejšim mimo lepo okrašenih križevskih hiš in med poljem. Navdušeno zborovsko in ljudsko petje je med procesijo povzdigovalo svečano razpoloženje in podžigalo pobožnost. Vse slavje, ki bo ostalo udeležencem v trajnem spominu, je zaključila skupna posvetitev presv. Srcu Jezusovemu in zahvalna pesem. Da se je mogla ta proslava tako lepo izvršiti, se imamo zahvaliti predvsem ljubemu Bogu za ugodno vreme, križevskemu g. dekanu Josipu Weixlu pa za vso vnemo in požrtvovalnost pri pripravah in vodstvu.

Katoliški shod na Dunaju je bil ne samo veličastna zunanja manifestacija katoličanstva, marveč tudi razširitev poglobitev katoliške misli. Zgodovinsko ozadje je bila zmaga Kristusovega križa nad turškim polumesecem pred dunajskim obzidjem pred 250 leti. Niso te zmage izvojevali samo nemški vojniki, odločitev so povzročili Slovani: Slovenci, Hrvatje, Čehi in zlasti Poljaki pod vodstvom slavnega poljskega kralja Jana Sobieskega. Spričo tega zgodovinskega spomina so se na Dunaju zbrali zastopniki slovanskih narodov, kojih pradedje so pred 250 leti prelivali kri pred Dunajem, da rešijo katoliški zapad pred mohamedansko-turško poplavo. Potomci teh junakov so na Dunaju nastopali tudi kot branilci križa, ne sicer zoper Turke, marveč zoper moderne svobodomislece, verske brezbrizence, brezverce in brezbožnike. V pravi katoliški slogi so zastopniki raznih narodov dali čast Kristusu Zveličarju ter izpovedali pred vsem svetom, da je rešitev sveta in človeštva edino le v Kristusu in njegovi veri. Dokler se ne bodo vsi narodi na zapadu vrnili h Kristusu ter uredili vse svoje življenje in delovanje po krščanskih načelih, ni upati na zboljšanje sedanjega nesrečnega stanja in na učinkovito ureditev razmer. Dunajski katoliški shod je dokaz, kakšnega pomena so taka zborovanja, ki osvežujejo duha s katoliškimi načeli in okrepljajo voljo s trdnimi sklepi sodobne katoliške akcije. Želeti je, da se tak shod čimprej vrši tudi v naši državi. Na nas katoliških Slovencev je, da tak shod pripravimo ter priredimo.

Praški nuncij stoji zopet v ospredju javnega zanimanja v Čehoslovaški. Povzročili so to čehoslovaški svobodomisleci, ki se v svojih listih z vprav husitsko trdovratnostjo zaganjajo v papežvega zastopnika v Čehoslovaški, v nadškofa Ciriacija. V pismu, ki ga je nuncij pisal voditelju Slovakov, poslancu Hlinki, zavrača te napade ter s toplimi besedami hvali vdanost Slovakov katoliški cerkvi in njenemu poglavarju, rimskemu papežu. Ta vdanost je prišla do sijajnega izraza o priliki 1100-letnice prve krščanske cerkve na Slovaškem, ki jo je dal zgraditi knez Pribina v Nitri. Proslava te znamenite 1100letnice je dokazala, kako so katoliški Slo-

vaki globoko vdani katoliški cerkvi in kako srčno častijo papežvega zastopnika. Ugotovitev tega dejstva, ki jo je izvršil nuncij v navedenem pismu, je hudo vdarila v nos svobodomislece, in sicer zlasti v vrstah čehoslovaških nar. socialistov. Tako dela svobodomiselstvo težave v vseh državah.

Katoliška akcija je rešitev. Pretekli mesec so nemški škofje s svojih konferenc v Fuldi poslali papežu daljšo spomenico o sedanjih razmerah v Nemčiji. Papež Pij XI. je na to spomenico odgovoril s posebnim pismom, v katerem katoliškim Nemcem prav posebno priporoča Katoliško akcijo, o kateri pravi Sveti oče: »Nikdar ni bila človeštvu bolj potrebna kot je danes in nič je ne more nadomestiti. Katoliška akcija je, kot sem to že večkrat poudaril, sodelovanje neduhovnikov (svetnjakov) z duhovniki. Če se bo pravilno izvajala in vodila, če jo bodo nosila ljubezni žareča srca in če se bo udeleževala v polni zvestobi do škofov- potem bo za vas postala nova velikanska reka svežih energij, ki se bo plodonosno pretakala med vašimi v revščini živečimi verniki. Katoliška akcija pa bo s pridnim, vztrajnim in premišljenim delovanjem dosegla uspehe, ki jih tako želimo, če bode znala zajeti mladino. Ako hočemo, da obdrži katoliška cerkev danes in jutri in vse čase pred nami in ob vsaki okoliščini one pravice, ki jih je dobila od Boga, moramo imeti mladino. Ako želimo, da bo zavladal Kristus v srcih človeštva, pridobimo mladino. Ako naj človeška družba ostane krščanska, neglede na oblike vladavine, bo to delo in zasluga mladine.«

Volitve v Delavsko zbornico!

Poziv vsem nameščencem!

Dne 22. oktobra 1933 — ne 8. oktobra! — se vršijo volitve v Delavsko zbornico. Dolžnost

vseh slovenskih katoliških nameščencev je, da se teh volitev udeležijo. Te volitve bodo manifestacija naše zavednosti, neupogljivosti in odločnosti. Te volitve bodo pokazale, da je slovensko izobraženstvo v veliki večini katoliško, ki čuti z ljudstvom in ki odklanja marksizem in fašizem, ki se skušata včasih tudi pod plaščem krščanstva vtihotapiti med naše ljudi. 22. oktober mora biti dan zmage katoliške socialne in demokratične miselnosti, zgrajene na večnoveljavnih načelih evangelija in okrožnic Leona XIII. in Pija XI.

Kdo voli?

Volijo vsi zasebni in trgovski nameščenci in nameščenke, t. j. vsi trgovski pomočniki in pomočnice, poslovodje, vodje podružnic, blagajniki in blagajničarke, vsi uradniki in uradnice v trgovskih, odvetniških, občinskih, notarskih, gozdni in drugih pisarnah, vsi organizirani, predelavci, polirji, mašinsti, lovci, gozdni pazniki, šafarji, ekonomski, oskrbniki, lesni manipulanti, delovodje in sploh vsi inteligenčni poklici.

Kje se volitve vrše?

Volitve se vrše v skoraj vseh onih krajih, kjer stanuje zdravnik Okrožnega urada. Podrobna določila glede krajev in načina volitev stalno prinaša »Slovenec«. Za vse informacije se je obračati na naslov: Franc Kremžar, urednik »Slovenca«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6, ali dr. Fran Vatovec, urednik »Slovenca« v Mariboru, Koroška cesta 1.

Koga bomo volili?

Vse slovenske katoliške nameščence pozivljamo, da dne 22. oktobra 1933 glasujejo za listo Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije v Ljubljani.

Glavni volilni odbor Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije v Ljubljani: Franc Kremžar, urednik »Slovenca«; Avgust Novak, uradnik Vzajemne zavarovalnice. — Za mariborsko skupino: dr. Fran Vatovec, urednik »Slovenca«; Mirko Geratič, časnikar, oba v Mariboru.

Naša glasovnica je bela!

Slovenija pod vodo.

Meža in Drava.

V območju Alp je deževalo in bogznaj kolikokrat lilo od četrtega do nedelje. Radi neprestanih nalivov so do 3 m in še višje narasli vsi dotoki Drave in seve tudi Drava sama. Meža je prestopila bregove v soboto dne 23. sept. Preplavila je trg Guštanj, jeklarne in drla preko jeklarne dalje čez polja ter travnike, uničujoč pridelke. Cesta od Guštanj proti Dravogradu je bila 1 km pod vodo in je bil vsak promet nemogoč.

Tudi Drava je prestopila v gornjih predelih bregove in je valila s seboj drevje, tesan les, grmovje in razne druge stvari. Radi navala tramovja je odrekel leseni, zasilni most, ki je bil zgrajen pred tremi leti in je tvoril zvezo s kopališčem na Mariborskem otoku. — Most je odneslo proti Mariboru, kjer se je razletel in so v soboto zvečer ptujski pionirji ujeli dele mostu. Pritoki Drave z levega in desnega brega so narasli v silovite hudournike, ki so rušili jeze žag, odnašali žlebe in izpodjedali

ceste, kolovoze in steze. Mnogo škode so napravile Pesnica, Ščavnica in Dravinja. Kraji v Pesniški, Ščavniški in po Dravinjski dolini so hudo prizadeti glede poljskih pridelkov in paše.

Savinja in njeni pritoki.

Tokrat je obiskala Savinjsko dolino poplavna nesreča, ki prekaša vse poplave zadnjih deset let. Po Savinjski dolini in krog Celja je pričelo z nalivi že v sredo dne 20. septembra in je deževalo z malimi presledki do nedelje. V petek dne 22. septembra je prišla naraščati Savinja s pritoki in je dosegla v noči na soboto 4 m nad navadnim stanjem. Poplavna statistika trdi, da je bilo pri tokratni poplavi stanje Savinje višje nego ob poplavnih nesrečah v letih: 1876, 1891 in 1926.

Največja poplava je bila v Celju in okolici 1673. leta in sicer 25. septembra. Zadnji pondeljek je minulo 260 let od te največje poplavne nesreče. Takrat leta 1673 je segala voda še 40 cm višje nego pri tokratni poplavi.

Mesto Celje je bilo v soboto dopoldne popolnoma odrezano od okolice in je lukalo iznad valov kakor otok. Vojaki, gasilci in mestni delavci so se lotili z vso vnaemo reševalnega dela. V soboto popoldne je zalila voda progo savinjske železnice na Dolgem polju in jo izpodjedla. Promet na savinjski železnici so morali ukiniti.

Krog poldne v soboto je porušilo tramovje dobro zavarovano brv preko Savinje pri celjskem parku.

Kmalu po tretji uri so zlomili težki hlodi odpornost starega kapucinskega mosta, katerega je odnesla razbesnela Savinja proti železniškemu mostu, kjer se je razbil in je valila voda naprej posamezno tramovje. Za kapucinskim mostom je zadela ista usoda še precej novo in trdno Grénadirjevo brv.

V soboto proti večeru so zaprli v Celju vse trgovine. Celjski reševalci so spravili s čolni na varno 16 oseb, a vendar sta utonila v Celju dva moška. V soboto v noči se je pripeljal iz Ptuja v Celje oddelek pionirjev, da je pomagal reševati ubogim poplavljenjem preostalo imetje.

Narasla Savinja je odtrgala v soboto krog dveh popoldne v Rimskih Toplicah šmarjetski most. Šmarjeta je odtrgana od postaje.

Ne samo Celja z daljno okolico, ampak celo Savinjsko dolino je zajela tokrat silovita poplava in so porušeni še naslednji mostovi: pri Levcu, v Kasazah, pri Petrovčah in Letušu. Vsi jezovi v gornjem toku Savinje so uničeni. Zrušil se je tudi nedavno zgrajeni jez na Polzeli kot obramba polzelskega betonskega mosta.

Popolnoma poplavalilo je vas Vrbje pri Žalcu. V petrovski cerkvi je stala voda 20 cm visoko. Močno narasli pritoki Savinje so zagnili z valovi travnike in polja od Braslovč do Celja. Pod vodo je bil ves svet proti Gomilskemu, Grajski vasi in Št. Pavlu.

Povodenj na Kranjskem.

Nič manj nego Savinjsko dolino je za dela povodenj tudi Kranjsko.

Že v noči od 20. na 21. sept. je nenedoma narasli Cerkniški potok povzročil veliko opustošenje. Voda je vdrla v Cerknici v hiše, hleve, v shrambe, in odnesla seboj vse, kar je dosegla. Komaj in komaj so si oteli ljudje golo življenje.

Ob 55letnici smrti je bila odkrita spominska plošča dne 24. septembra v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem župniku Francu Treiberju, skladatelju vsem znane »Nmač čriez jizaro«.

Duhovniške vesti. Župnijo Zavrč je dobil tamošnji provizor g. Konrad Jarh. Župnija Prevorje je bilo podeljena g. Jožefu Presniku, dosedaj župniku pri Št. Mihelu n. Mozirjem. Župnijo Črensovci je dobil g. Matija Zdravec, eks-pozit-kaplan na Hotizi. Za župnika v Vitanju je imenovan g. Alojzij Musi. Prestavljen je bil č. g. kaplan Franc Lasbajer iz Teharij v Vojnik, odkoder

Dne 22. septembra je izredno narasla in se razlila Ljubljana in poplavalila Barje, kjer je bilo pod vodo 16.000 ha zemlje. Od Vrhnike do Laverce, od Ljubljane do Krima je bilo eno jezero.

Neverjetno je narasla in se razlila Ribnišica. Hudo prizadeta je od povodnji Ribnica z okolico, Sodražica z okolico in Dobropolje. Strušanska kotlina je bila povsem odrezana. Od Ribnice do Kočevja je valovilo 8 km dolgo jezero.

Krka se je dvignila 3 m nad navadno stanje. Valovi Krke so rušili mostove, razdrapali ceste in poškodovali cele naselbine. Celoten promet krog Novoga mesta je bil onemogočen.

Strahovito škodo je napravila v kamniškem srezu Kamniška Bistrica. Odnesla je brvi, moste ter rušila jeze.

Leseni most preko Bistrice iz Stahovice proti Bistričici se je zrušil pod pritiskom hloedovja, ko je bilo na njem 15 ljudi in sicer 9 moških, 3 ženske in 2 otroka. Rešili so se vsi z lastno in tujo pomočjo in sta utonila samo 2 otroka. V usodnem trenutku je stala na mostu mati s šestletno hčerko v naročju. Ko se je most podrl, se je zmuznil materi otrok iz rok in valovi so ga odnesli. Na mostu je stal tudi 10letni šolar, ki je imel nahrbtnik s knjigami in tudi tega so pokopali valovi.

Sava pri Brežicah je dosegla višino 5 m nad normalo, kakor pri povodnji pred 10 leti. Celo Krško polje je bilo jezero.

V noči od nedelje na ponedeljek so začeli padati vode in se zgubljati v stare struge. Sedaj je še le vidna slika strašnega opustošenja po Savinjski dolini in Kranjskem. Saj vsi opisi te grozovite povodnje niso niti senca istine, ki gre v težke milijone na račun že itak siromašne Slovenije. Celotni poplavljeni Sloveniji je nujno potrebna državna pomoč v denarju, kruhu, materialu za zgradbo ter popravilo mostov, brvi, jezov, cest itd. Za poplavlence se bodo morale prirejati zasebne zbirke, sicer bo obubožani narod obupal. Tokratno poplavno gorje, ki je zadelo z malimi izjemami celo Slovenijo, je najhujše tekom zadnjih desetletij in bodo pretekla leta, predno bo popravljena in prebolena danes še — nepregledna škoda.

je odšel g. Martin Čepin za provizorja k Sv. Emi.

Dijak izginil — Drava ga je naplavalila. Pred 14 dnevi je izginil iz Maribora 18letni dijak 6. gimnazije Oton Abl. Drava je naplavalila sedaj mladega obupanca pri Sv. Marku niže Ptuja.

Obstreljen od neznanca. Po cesti proti domu se je vračal 34letni čevljarški pomočnik Franc Črepinko iz Peker pri Mariboru. Iz teme je oddal nanj neznanec več strelav, od katerih je zadel eden Črepinko v nogo in so ga morali spraviti v mariborsko bolnico.

Dve veliki kopici slame in sena, last posestnika Franca Robiča v Limbušu pri Mariboru, sta postali žrtev požara.

Zagonetna smrt in preiskava o njej. Zadnjič smo poročali s par vrsticami o zagonetnem smrtnem zastrupljenju 59-

letnega viničarja Josipa Divjaka. Josip Divjak se je preselil pred 12 leti na graščinsko posest v Svečino kot viničar. Poročil je 20 let mlajšo Kristino, s katero je imel enega otroka, ki je pa umrl kmalu po porodu. Divjakova sta imela pri hiši le rejenko. Kristina se je seznanila z nekim moškim, ki se je pred dvema mesecema stalno naselil pri Divjakovih in so postali družinski prepri nekaj vsakdanjega. Dne 17. septembra sta se zakonca sprla že zgodaj zjutraj, in žena je zagrozila možu, da bo šla od njega. Grožnjo je izpolnila in odšla v spremstvu ljubčka nekam preko meje. Stari Divjak in rejenka sta si sama kuhala in si pripravila močnato jed, od katere je dekleta zavžilo le malo, viničar pa več in je v noči zatem umrl. Rejenka je zavžito izbruhala in ostala pri življenju. Državno pravdnništvo v Mariboru je izdalo za ženo in spremljevalcem tiralico. Sodna komisija je poslala Divjakov želodec in preostale koščke jedi, kateri bi naj bila primešana mišnica, v Ljubljano na preiskavo. — Na podlagi tiralice za beguncema je aretiralo dne 19. septembra avstrijsko orožništvo pri Gamlicu v Avstriji Kristino Divjakovo in njenega ljubimca Nikolaja Kajzerja. Prepeljana sta bila v Gradec, odkoder bosta predana naši oblasti.

Ubitega z zevajočo rano na glavi je našel na poti med Duplekom in Koreno pod Mariborom posestnik Janez Šabeder Janez Kranjca. Orožniki so zaprli več fantov, ki so se v noči pred ubojem prepirali s Kranjcem.

Utopljeno v neznačni mlaki so našli pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju Rozalijo Rus, ženo kovača. Gre za samomor.

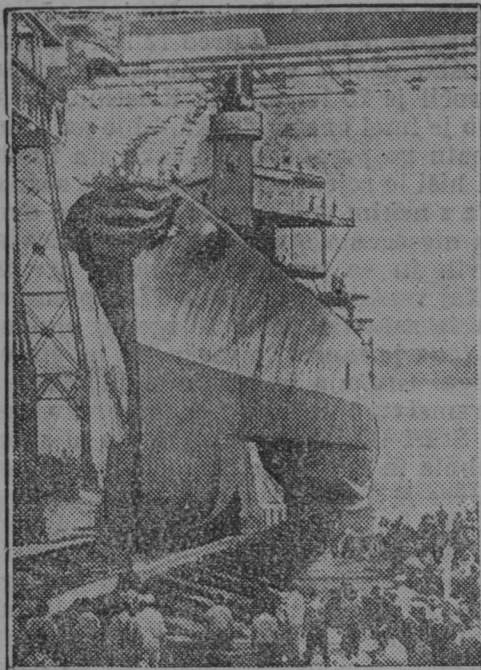
Požar pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Dne 21. septembra na vse zgodaj je uničil požar posestniku F. Osenjaku pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju: hleve in skedenj, poljsko orodje in pridelke. Zgorele so 4 svinje. V zadnjem trenutku so rešili živino. Škoda znaša 20.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino.

Dva požara v ptujski okolici. Posestniku Francu Pihlerju v Gruškovcih je uničil ogenj hišo s pohištvo ter z obleko. Škoda je le delno krita z zavarovalnino. — Posestniku Juliju Cihalu v Spodnji Hajdini je upepelil ogenj skedenj ter hleve. Zavarovalnina je le malenkostna.

Požarna nesreča je obiskala dne 19. septembra posestnika Franca Toplaka iz Pacinja pri Ptuj. Ob Pesnici mu je uničil ogenj stiskalnico za bučno olje in ogrodje žage. Nezavarovana škoda znaša 12.000 Din.

Nočni vlomilci so oškodovali Vinka Copaka, brivca v Ptuj, za 2000 Din. Odnegli so mu razno brivsko orodje in prte.

Uboj pred sodiščem. Dne 23. julija sta se podala 23letni Avguštin Pihler in 20letni Matija Pihler iz Očeslavca h Kapeli in od tam v vinotoč posestnika Bračka, kjer je bila zbrana družba fantov. Tej družbi se je pridružila še druga iz Grabonoša in med slednjimi fanti je bil tudi Jožef Mir. Mladi pivci so odšli od Bračka v Smodišev vinotoč in od tam na dom posestnika Ivana Frasa v

Novo ameriško križarko »Minneapolis« so spustili v morje v ladjedelnici v Filadelfiji.

Okoslavcih. Od soseda Kurbusa so si dali prinesiti vina. V začetku je vsa družba mirno popivala in bila dobre volje. Nihče ni slutil, da bi prišlo do kakšnega nesporazuma in prepira. Naenkrat pa je obtoženi Avgust Pihler udaril s kupico po mizi in sunil Hrašovca v prsa tako, da se je prevrgel, dočim je njegov brat zagrabil Maguša Leopolda in ga vrgel skozi vrata. Naenkrat so bili vsi fantje izrinjeni od obeh obtožencev iz Frasove veže in so začeli bežati. Med begom je padel Mir vznak. Prvi je priskočil k njemu starejši Pihler ter ga začel vleči za lase, brat Matija pa ga je brcal z nogami, potem pa potegnil nož in ga zabodel naravnost v srce, pri tem je še vedno držal Pihler Avgust nesrečnega fanta za glavo, tako da ni mogel vstati. Šele na poziv drugih je izpustil svojo žrtev. Mir je takoj podlegel rani, ki je bila smrtonosna. Obtoženca sta dobila po osem let težke ječe.

Kolesar, vol in avto. Franc Ambrož, 32letni dninar iz Žiž, se je peljal na kolesu proti Frankolovem. Vol ga je vrgel s kolesa in priletel je pod baš mimovozeči avto. Avtomobil je poškodoval Ambroža po glavi in na obeh nogah.

Levo nogo si je zlomil pri padcu v gospodarskem poslopu 52letni Mihael Zdolšek iz Bezovice pri Vojniku. Poškodovanega so spravili v celjsko bolnico.

Vlak smrtno povozil starega železniškega nosača. Dne 20. septembra popoldne je povozil smrtno ljubljanski vlak na postaji Celje 79letnega železniškega nosača Martina Jerinška, ki je vršil nosaško službo že 44 let. Rajni je bil naglušen in ni čul prihajajočega vlaka, ki ga je zagrabil, vlekel nekaj časa in mu je kolesje odtrgalo glavo, obe roki ter nogi v gležnju. Poleg razmesarjenega trupla je ležala njegova čepica ter kovček, katerega je ponesrečeni hotel oddati v vlak. Jerinšek je posedal v Liscah pri Celju svojo hišo. Zapušča ženo in dve odrasli hčeri.

Smrtno je povozil vlak dne 22. sept. na kolodvoru v Litiji na Turkovem prelazu devetletno Josipino Kolenc, hčer-

ko predilniškega delavca. Otrok je bil z razbito lobanjo takoj mrtev.

Huda železniška nesreča. 34letni mesar Maks Kogovšek iz Preske na Kranjskem se je odpravil dne 22. septembra z enovprežnim vozom proti Ljubljani. Na križpotu ceste z železniško progo proti Medvodam je zadel jeseniški brzovlak ob voz s tako silo, da je sunek konja ubil, voz strl in na vozu sedeča brata Maksa in Cirila je vrglo nekaj metrov v stran. Cirilu se ni zgodilo nič hujšega, Maksa pa so spravili v nezavestnem stanju v bolnico v Ljubljano.

Ponovno je bilo vlomljeno v občinski urad v Šmarjeti pri Škocjanu na Dolenjskem. Vlomilci so odnesli 570 Din gotovine.

Velika lipa iz turških časov je pogorela pred cerkvijo v Stopičah pri Novem mestu.

Tako postopajo brezposelni. Nedaleč od Novega mesta proti Brežicam se je podila zadnje dni večja skupina še mladih brezposelnih. V vasi Ratež so zažgali lopo posestnika in mlinarja Franca Horvata. Horvatovi so odbrzeli gasiti, a med tem časom so odnesli klateži iz hiše večjo vsoto denarja in nekaj zlatnine ter odromali v smeri proti Zagrebu.

Utonil vsled pijanosti. 20letni Silvester Resnik iz Dolnje Straže je popival s tovariši po krčmah. Na večer je bil tako pijan, da ni mogel več stati. Tovarš ga je spravil na vrt ob Krki, da bi se tamkaj prespal. Fant se je v noči prebudil, ni vedel, kje da je in je padel po skalovju 5 m globoko v Krko in utonil.

V Žužemberku na Dolenjskem je pogorel iz nepojasnjenega vzroka skedenj posestnika Leopolda Fabjana. Ljudje ter gasilci so komaj oteli hišo.

Najnovejša ugotovitev prebivalstva v naši državi. Na dan zedinjenja, to je 1. decembra 1918 so cenili število prebivalstva v naši državi na 11,621.026. Pri prvem ljudskem štetju dne 31. januarja 1921 jih je bilo 11,984.911 in je do prihodnjega štetja dne 31. marca 1931 naraslo število za skoro 2,000.000 ljudi na

Največja harmonika tehta 80 kg — najmanjša 1300 gramov.

13,930.918. Letni prirastek je znašal zadnja leta okoli 200.000 duš. Po zadnjih podatkih je bilo dne 31. decembra lani prebivalcev 14,296.431, ali približno 14.3 milijona. Če prištejemo prirastek v tekočem letu za približno 9 mesecev, lahko cenimo za konec septembra letos prebivalstvo naše države na približno 14 mil. 340.000.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Koce, štrange, slamnjače kupujem stalno pri Anton Šinkovec, Celje, Dečkov trg. 1006

Občinski zakon mora vsakdo poznati, kdor hoče voditi kako skupino pri občinskih volitvah. Zato si ga pravočasno naročite, stane: broširan 8 Din, vezan 15 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Skrivnostni studenec. Spisal Pavel Kellier, poslovenil dr. Ivan Dornik. 70. zvezek Cirilove knjižnice. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena: broširano Din 16.—, vezano Din 26.—.

Med dirko v Brooklandu na Angleškem je strmoglavilo na tla in se razbilo težko bombno letalo.

Volitve v Delavsko zbornico.

Delovnemu ljudstvu!

(Za štajerski del dravske banovine.)

Pol stoletja je šel boj za Delavsko zbornico, preden smo jo dobili. Letos dne 22. oktobra volimo vodstvo in upravo te svoje zbornice. Vsak delavec, delavka, nameščenec in nameščenka, kateri je bil član bolniške blagajne dne 16. avgusta t. l., ima volilno pravico. Povsod mora veljati parola: »Vsi do zadnjega pojdemo voliti!«

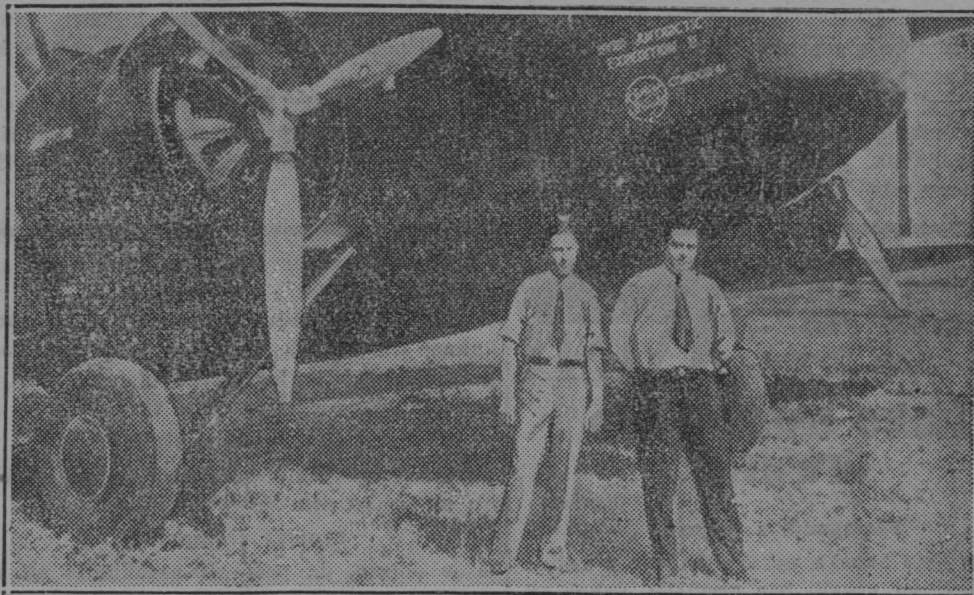
Volit po svoji vesti!

Delovni razred slovenskega naroda tvorijo izključno le sinovi in hčere iz naših kmetih, obrtniških in viničarskih družin. Ogromna večina tega delavstva in nameščenstva je zagradena po svoji duševnosti krščansko-socialna, nikdar pa ne marksistična, še manj pa fašistična. Marksizem ni naše blago, je prinesen iz tujine. Zoper narodnost pa naše delovno ljudstvo še nikdar ni grešilo, pač pa greši zoper narod v prvi vrsti nekrščanski kapitalizem in vsi njegovi podporniki, ki dajejo delavstvu in nameščenstvu premajhno plačo, ki si iz dela in truda teh krivično pridobivajo svoje imetje in tirajo delavstvo v brezposelnost, ga trpinčijo ter kaznujejo za prestopke, ki nikdar niso prestopki in jemljejo svobodo strokovne organizacije ter povsod prežijo, kjer bi le mogli izpodmakniti tla obstoječi socialni zakonodaji.

»Najgotovnejša resnica je, da bogastvo držav ne pride od drugod, kakor od dela delavcev« (Leon XIII.). Zato mora tu proti kapitalističnim škodljivcem, ki streme, da razcepijo enotno fronto delavstva, vedno nastopati delovno ljudstvo čimbolj strnjeno. Tako pred vsem šedaj pri volitvah v Delavsko zbornico.

Volimo vsi Jugoslovansko strokovno zvezo.

Krščansko-socialni delavski pokret je že nad 40 let med nami. Rodila ga je nujnost naših domačih razmer. Zvesta povsod praktičnim krščanskim načelom, je ta »Jugoslovanska strokovna zveza« vodila borbo delavstva za njegove pravice dosledno in brezkompromisno. V njenih vrstah ni voditeljev korupcionistov, ne kapitalističnih plačancev in ne

Ameriški admiral Byrd bo vzel s seboj na raziskovanje južnega tečaja letalo.

ljudi, ki bi se za Judežev groš prodajali vsakomur. Tako pot hoče Jugoslovanska strokovna zveza hoditi tudi naprej. Zato hoče po svojih delegatih v Delavski zbornici delati samo na zboljšanju položaja našega delovnega ljudstva in sicer:

1. Da se izvojuje ugled in spoštovanje že obstoječe socialne zakonodaje.
2. Da se obstoječa socialna zakonodaja dopolni do konca in za vse delovne stanove.
3. Zaščita delavcev in nameščenecv se mora poostrižiti do skrajnosti. Delavsko pravo mora stopiti v življenje.
4. Vse, ki spadajo v družino delovnega ljudstva, se mora pritegniti pod okrilje Delavske zbornice s pravicami sodelovanja, katerih še danes nimajo viničarji, železničarji, poljedelski delavci in uslužbenci avtonomnih mest.
5. Poglobiti delavsko zavest za enotno fronto vsega delovnega ljudstva. Kapitalizem je samo eden in enoten, nasproti njemu pa je delavstvo razbito na več taborov in struj v največjo lastno škodo.

Komur je tedaj v resnici na tem, da nastopijo za naše delovno ljudstvo že davno zasluženi boljši časi, ta naj agitira in voli, da pridejo v vodstvo, kakor tudi v upravo delavske

zbornice delegati krščansko-socialnih sindikatov, združenih v »Jugoslovanski strokovni zvezi«, ki zagotavljajo, da bodo tudi tukaj vršili svojo dolžnost dosledno, nesebično in po dosežani nespremenljivi poti. — Delu slava, delu čast!

Naša glasovnica je bela, naj povsod ostane cela!

Za okrožni volilni odbor Jugoslovanske strokovne zveze v Mariboru:

Kores Martin I. r., predsednik.

Rozman Peter I. r., tajnik.

Kako volimo delegate v Delavsko zbornico? Volilec dobi kuverto in glasovnice. Glasovnic je več in ima vsaka svojo barvo. Volilec ni treba na glasovnico ničesar zapisovati, niti se nikjer podpisati. Ko se glasovnice dobe, se vložijo najprej bela v kuverto, ki mora ostati cela. Vse druge glasovnice pa se raztrgajo na dve in se morajo raynotako v kuverto vložiti, katero po tako izvršenem delu volilec sam zalepi. Volitev se ne vrši pred volilno komisijo, marveč v stranskem prostoru vsak strogo zase. Kdor voli osebno na krajevnem volišču, ta

Ugrabitev deklin v Londonu.

V zadnjem času je zginilo brez vsake sledi v sredini Londona več lepih deklin. Policija se je dolgo zamanj trudila, dokler jej ni odprl slučaj oči in pokazal, s kakimi zvijačami so na delu roparji živega blaga.

Pred kratkem je šla po londonski glavni ulici gospica, ki je vodila za roko slepega gospoda. Ko je dospela na drugo stran ulice in zagledala čedno deklino, ki je čakala na avtobus, jo je nagovorila prijazno:

»Gospodična, bodite toliko prijazni in popeljite tega slepca v ono le ulico. Privredla sem ga do sem, a moj

Pavel Keller:

8. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

»Da, draga gospodična, verjamem, da so vprašanja vzgoje najtežja vprašanja, kar jih sploh poznamo.«

Šesto poglavje.

Zapoved gozda. — V koči na barju. — Matilda mi pripoveduje. — Nesreča v dolini.

Šel sem s svojimi sankami proti »Grozdu«. Tam sem bil edini gost. Ena obeh deklic, bila je Malčka (kakor mi je rekla), je prisedla k meni. Tudi njej sem pripovedoval o dogodkih pri žagi. Saj ne bo dolgo, pa se bo vse poglobilo.

Tedaj je rekla: »Stari Grčar je bil ravnokar tukaj. Povedal mi je, da ga Belčar goni iz koč. Kupil si je cel liter žganja. Nisem mu ga hotela dati, pa ni odnehal.

»Žganja bi mu res ne bili smeli dati!«

»Ta! Večkrat počne take reči. Pogostokrat po cele tedne ne pokusi pijače, nato pa pije dneve in dneve.«

»Torej je kvartalni pijanec! Njegova žena pa je vedeževalka?«

»Da, ona zasluži več denarja s tem, kakor pa Grčar s sekiro. Od blizu in daleč prihajajo ljudje k njej, zlasti tudi imenitne dame iz mesta.«

»No, te so vendar najbolj neumne!«

»O, stara Grčarka mnogo reči ugane. Najbolj za trdno pove, kdaj bo kdo umrl!«

»Nikar ne verjemite kaj takega, gospodična Malčka! Da prideva na drug pogovor: Elizabeta Šipec je sosedinja žagarja Belčarja.«

»Da, mladi Belčar je svoje dni prav rad imel Elizabeto. Lizika je tudi prav čedno dekle. Dve leti je celo hodila v mestno šolo. Še sedaj ima Tončeta neumno rada. Njegov oče pa — žagar — te ljubezni ni hotel videti; ni mu namreč šlo v račun, da bi njegov sin vzel le kramarsko hčer. Tonče je bil svojeglav in se je trdo držal Lizike. Toda potem je šel k vojakom; v mestu je naletel

dobi in odda glasovnice tam. Vsi, ki volijo po pošti, pa dobe glasovnice po pošti domu. Volitev se mora vršiti strogo po predpisih in kdor bi raztrgal vse glasovnice, ali pustil namesto bele še kako drugo celo, mu bo njegova volitev neveljavna. Vsak, ki bo šel osebno voliti, naj vzame seboj kakšno izkazilo, da je res vo-

lilni opravičenec (delavsko knjižico, krstni list, ali potrdilo delodajalca, ali od občine, kar pač ima).

Vsi prijatelji krščenkomislečega delavstva in njegove borbe, napotite delavce, s katerimi imate stik, da bodo volili in da bodo pravilno volili!

d) mora takoj javiti srezkemu načelstvu, ko se društvo prostovoljno razide.

Iz tega sledi, da državno oblastvo nima pravice do vpogleda v blagajniške knjige, oziroma da društvo nima dolžnosti, da iste predloži na vpogled.

Razveljavljanje društvenih sklepov.

Srezko načelstvo mora razveljaviti vse društvene sklepe, ki nasprotujejo pravilom ali zakonom. Zoper tako razveljavitev je dopustna pritožba na bansko upravo v 15 dneh po priobčitvi, vendar nima pritožba odločilne moči, t. j. društvo ne more svojih sklepov izvršiti.

Razpust društva.

Banska uprava more razpustiti društva:

1. ki prekoračijo svoje s pravili določeno področje ali bi istega ne mogle več vršiti, ali
2. ki bi nastopila proti državnemu ali družabnemu redu ali javni morali.

Zoper razpust je dopustna pritožba na notranjega ministra v 15 dneh po priobčitvi razpusta, vendar nima pritožba odločilne moči, t. j. društva ne morejo svojega delovanja nadaljevati.

O ustanovitvi političnih društev in strank bomo spregovorili enkrat prihodnjič.

★

Laporje. Kot pušelj se je pokazala zadnja nedeljo naša mladina. Da je katoliška in slovenska ter da taka ostane, samo to nam je hotela povedati. Rada bi nam bila že prej, pa ni mogla, ker nekateri miso pustili. Povedala nam pa je svoje misli v jeziku, ki ga res moramo biti veseli. Skromen, a prisrčen je bil njen društveni praznik, kot da ga je pripravil Gospod. Zjutraj so se v trumah zbrali naši mladostniki ob oltarju. Od duše do duše jim je govoril božjo besedo veliki mladinsoljub g. dr. Jeraj, profesor mariborskega bogoslovja. Na pet domov jih je spominjal, da jih ne pozabijo, skozi pet domov jih je v duhu popeljal: skozi domači rodni dom, skozi zadnji tihi domek — grob, skozi cerkev — naš skupni župnijski dom, skozi društveni dom, kjer se peče kruh za duha in srce, nas hoče vse pripeljati nekoč v nebeški dom. Iz rok svojega predsednika so nato prejeli Gospoda nebes in zemlje. Cvet naših vasi se je zbral. Glejte, da ne bo divji njegov sad! — Popoldne so pro-

Kako ustanovimo društvo?

(Konec.)

Postopanje s prijavo.

Ko prejme banska uprava prošnjo z zadostnim številom pravil, iste pregleda, nakar odloči, ali bo društvo prepovedala.

Ustanovitev društva bo banska uprava prepovedala, če po svojem imenu, nalogi ali ureditvi nasprotuje državnemu ali družabnemu redu ali javni morali, ali je kot telovadno društvo postavljeno na versko, plemensko ali pokrajinsko podlago.

Kdaj so ti pogoji podani, zakon ničesar ne določa, iz česar sledi, da so banski upravi odprta na stežaj vrata, da more po svojem prostem preudarku najti razloge za prepoved ustanovitve društva.

To svojo prepoved pa mora banska uprava izdati pismeno in obrazloženo najkasneje v šestih tednih po vložitvi prijave o nameravani ustanovitvi društva.

Ako banska uprava v tem času ustanovitve ne prepove, se društvo lahko ustanovi, to je: predlagatelji lahko nabirajo člane in skličejo ustanovni občni zbor. Rok šestih tednov velja samo za prepoved, vendar pa more banska uprava tudi pred potekom tega roka izrecno izjaviti, da nima ničesar proti ustanovitvi.

Pravno sredstvo proti prepovedi.

Proti prepovedi ustanovitve društva imajo ustanovitelji (prijavitelji) pravico pritožbe na notranjega ministra v 15 dneh, ko so prejeli, oziroma vsaj eden izmed njih pismeno in obrazloženo prepoved od banske uprave.

Ko je društvo dovoljeno, oziroma ko ni prepovedano, se skliče

ustanovna skupščina (ustanovni občni zbor), kamor smejo priti samo člani in poimensko povabljeni gostje. Isto velja sploh za vsak občni zbor. Skupščino je treba vsaj

48 ur pred vršitvijo

naznaniti srezkemu načelniku, ki lahko pošlje na vsako društveno skupščino

svojega zastopnika,

ki je dolžan, da prepreči nezakonito ali nepravilno delo ali nered, in po potrebi, da razpusti skupščino.

Ako pa zastopnik srezkega načelstva ni navzoč, more pod istimi pogoji tudi neposredno razpustiti skupščino.

Srezko načelstvo more:

1. skupščino prepovedati, ako je sklicana proti pravilom ali zakonu, ali
2. dati z dnevnega reda točko, ki nasprotuje pravilom in zakonu.

Zoper odločbe srezkega načelnika pod 1) in 2) je dopustna pritožba na bana v 15 dneh po objavi odločbe.

Vsako društvo more imeti svoj

društveni odbor

ali društveno upravo, ki sō mu že v samem zakonu določene naloge:

a) mora srezkemu načelniku s pismeno vlogo sporočiti izvoljene člane odbora s pristavkom, kaj so in kje stanujejo;

b) mora voditi o društvenikih natančni imenik (seznam), ki ga mora v prepisu izročiti srezkemu načelstvu, kadar to zahteva, oziroma mora dopustiti, da jih samo pregleda;

c) mora naznaniti srezkemu načelstvu vsak občni zbor vsaj 48 ur pred vršitvijo obenem s časom in krajem vršitve ter dnevnim redom.

č) mora dopustiti, da na zahtevo srezkega načelstva oblastvo pregleda zapisnike sej ter skupščin;

na Bianco, ki je služila tamkaj, in ko je potem prišel domov, je bilo ljubezni z Liziko konec. Sedaj je tako prišlo. To ima sedaj stari! Tisočkrat boljše bi bilo, če bi se držal Lizike. — —

Zvečerilo se je. Ko sem stopil na cesto, sem opazil, da se je veter zasukal in da je začel zelo močno vleči.

Jug! Južna sapa! Sedaj bo s sankanjem tako ali tako pri kraju. Škode pač ne bo nobene! »Grozdek« je stal na podanku; moral sem po južnem pológu proti domu. Bilo pa mi je, kakor da me silni nevidna moč, naj stopim po severnem pológu gor! zopet proti koči na barju.

Stari Grčar mi ni šel iz glave. Če tako osamel, okorno dušo kaj omaja, kakor je bil strah, da bo moral iz hiše, v kateri je bil že dolgo navajen živeti, potem se lahko pripeti kaj hudega. Posebno še, ker je nesel stari s seboj domov toliko žganja. Sklenil sem, da Grčar ne sme preživeti strahotne noči, ampak da ga bom poiskal in mu nekaj nasvetoval. Bianco naj bi poslal v mesto služiti. Jaz sam sem ji hotel dobiti dobro, pošteno službo. In ko bo ta kamen spotike odstranjen,

sem se namenil, da poprosim žagarja, naj pusti stara dva Grčarja v njuni koči. Ne vem, zakaj se mi je zazdelo, da bo to moje ravnanje odobravala Erika Grubelnik.

Morebiti bo — če se mi načrt posreči — vzcvetela zopet tudi Šipčevi Liziki že umrla sreča.

Ko sem šel po pológu gori, se mi je zaletel južni veter v hrbet. Potem bo domov — proti vetru — težavna pot!

Čudil sem se samemu sebi, da sem v takem vremenu brodil proti stari koči na barju, namesto da bi sedel v svojem prijetnem domu k lepi knjigi. Bil je nekak ukaz v meni, ki sem mu pokorno sledil. Preje, ko sem živel še v velikem mestu, je bilo moje načelo: »Ne brigaj se nikoli za zadeve drugih ljudi!« Oj, kaj bi mi bila tedaj mar usoda takegale drvarja! Ničesar bi ne bil izvedel o usodi takih majhnih ljudi, in če bi bil slišal o njej, bi se mi zdelo to dolgočasno in vseeno. Kako vse drugače je bilo sedaj!

Gozd! Oče vseh, ki prebivajo pri njem! Vse napravi za brate in sestre. Hoče, da vsi njegovi otroci vedó za medsebojno trpljenje in veselje,

cilj je baš v nasprotni smeri in tudi časa nimam. —

Nagovorjeni se je smilil slepi siromakin je bila takoj pri volji, da izpolni prošnjo. Prvotna slepečeva vodnica se je odstranila takoj. Slepec je prijel deklino tesno pod roko. In naenkrat je dekle čutilo oster ubod v roko in rekla:

»Vi ste me zbodli!«

Slepec ni dal odgovora, še tesneje se je ovil spremljevalkine roke in jo vlekel naprej. Dekle je čutila, da zgublja počasi zavest. V tem trenutku se je pojavil na nasprotni strani ulice lepo oblečen gospod in ji je zaklical ves v skrbeh:

slavili težko pričakovano društveno 30letnico. Deževno vreme je žal zmotilo marsikoga, da ni prišel. Vendar je bila udeležba naravnost veličastna. Preko 300 jih je prišlo, da je bilo vso slavo kot pravi narodni tabor. Pozdravil in naznanil častne člane je Sproggar, deklamirala sta Gašparič in Bogatinova, prekrasen slavnostni govor je imel g. Jeraj. Sledila je igra »Pri kapelici« v režiji gđc. Katike Medvedove. Namenoma ne bomo nikogar imenovali po imenu, samo to vsem skupaj rečemo: Sijajno ste se odrezali! Še večkrat kaj takega. Le nikdar ne pozabiti, kar vam je zanosno povedal eden iz vaše sredine: V teh težkih časih, ko vse poka, krepko stojmo! Delajmo! Gotovo čas nam da peroti, in takrat se dvigamo! Da, tako je! Tako bodi!

Dol pri Hrastniku. Iz svojega poletnega spanja se je prebudil tudi dramatski odsek našega društva ter že prav pridno vadi obsežen program, katerega namerava predvajati občinstvu prihodnjo nedeljo dne 1. oktobra kot otvoritveno predstavo letošnje gledališke sezone. Program je izredno pester in vsebuje razne zanimivosti kakor: nastop Kitajcev, petje mornarjev, komični dueti, kupleti za godbo itd. Igralci in pevci se vneto pripravljajo na nastop, ki naj pokaže, oziroma pridobi simpatije občinstva ne le za otvoritveno predstavo, ampak tudi za vse prireditve v letošnji sezoni. Torej, če hočete za kratek čas pozabiti svoje skrbi, vas vabimo dne 1. oktobra v Društveni dom, da se pošteno razvedrite, saj razvedrila smo v sedanjih težkih razmerah vsi prepotrebni.

Najvišja gora še vedno nepremagana.

Dosedaj se še ni posrečilo, da bi bil človek stopil na najvišjo goro na svetu, na Mount Everest v Himalajskem pogorju v osrednji Aziji. Tokratna četrta ekspedicija, ki si je stavila nalogo, da bo osvojila 8845 m višino, se je morala vrniti nazaj na Angleško, ne da bi bila zmagala zadnjih par sto metrov. Člani najnoveše ekspedicije so prodrli po nepopisnih težavah 8500 m visoko, zmago nad zadnjim grebenom jim je onemogo-

čilo vreme. Morali so se vrniti, da ne bi bili porinili v resno nevarnost radi mraza in sneženih viharjev že itak oslabljeno življenje preveč izmučenih hribolazcev.

Dviganje na vrh Himalaje je izredno težavno. Izključeno je, da bi se popeljala ekspedicija s pomočjo gorskih železnic in avtomobilov v bližino višin, kakor je to n. pr. mogoče v Evropi. Vsak korak stoterih kilometrov dolge poti do vznožja je mučen in izčrpa še tako utrjenega hribolazca. Celi tedni pretečejo, predno dospeš do točke, odkoder prične pohod navzgor in so dosežena taborišča, iz katerih namerava ekspedicija osvojiti zadnjih 500 do 600 m. Vremenska napoved za toliko časa je izključena. Zadnji ekspediciji je iztrgalo popolno zmago iz rok naenkrat in nepredvideno nastalo viharno vreme. Ko so bili hribolazci že tako daleč, da bi pripelzali na najvišji vrh v dnevnih pohodih, se je spremenilo vreme in je celo podjetje padlo v vodo. Treba še poudariti, da je bila tokratna ekspedicija izborna opremljena in je razpolagala z izkušnjami treh, ki so se bile lotile istega podjetja pred njo.

Med sedanjo četrto ekspedicijo in njeno prednico je razdobje devetih let. Ekspedicija pred 9 leti je zahtevala 2 smrtni žrtvi. Od taborišča v višini 8170 m so delali poskuse, da bi zmogli zadnjih 800 m. Težkoče, katere povzroča razredčen zrak, so bile nepremostljive. 8—10krat je bilo treba dihniti, da je bil omogočen 1 korak in pri vsakem 25. koraku je bilo treba počivati par minut, sicer sta stakala srce in pljuča. Po preplezanju 300 m so bile moči 3 mož,

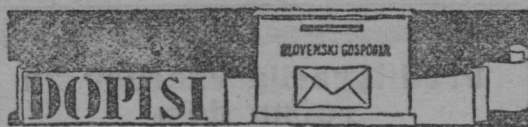
ki so se bili odpremili na vrh iz zadnjega taborišča, izčrpane. Prav s poslednjimi močmi se jim je posrečilo, da so se še vrnili v oporišče. Drugi dan za tem sta se lotila poslednje višine druga dva člana ekspedicije. Začela sta dvig pri dobrem vremenu. Pozneje se le se je prevlekel vrh z oblaki in se je razčistil za kratko časa. V minutah razblinjenja oblakov so videli tovariši izpod šotora v taborišču, kako sta se pregibali dve piki po sneženem polju in brž jih je zopet vzela megla. Nista se več vrnila. Od izginutja je minulo 9 let in zadnja ekspedicija je naletela na eno gorsko palico, ki je bila povsem nepoškodovana in zadnji preostanek obeh ponesrečencev. Oba sta morala v megli zaiti v prepad kaknega ledenika, kjer sta zmrznila. Je mogoče celo, da sta bila prav na vrhu, in sta smrtno ponesrečila še le na povratku?

Borba za zmago nad najvišjo višino na svetu traja še le 12 let.

Prva ekspedicija na Mount Everest se je podala na pot leta 1921. Dosegla je 7400 m in najbolj ljuti sneženi viharji so jo prisilili, da se je vrnila. Bil je to prvi preiskovalni pohod v povsem neznanu pokrajino.

Druga ekspedicija leta 1922 se je povzpela 8300 m visoko. Zastonj je poskušala, da bi bila prodrla višje. Ogromen plaz prahu je uničil kolono nosačev. Po tej nesreči so se ustavili domačini, da bi šli naprej in člani ekspedicije so bili primorani na povrat.

Doslej so zahtevale Mount Everest ekspedicije 30 smrtnih žrtev. Dejstvo je, da človek ne bo poprej miroval, dokler ne bo stopil čisto na vrh na svetu najvišje gore.

Vurberg. Te dni je obiskala naš Vurberg bela žena z bridko koso. Nit življenja je stekla Krambergerju Janezu, posestniku v Kr-

čevinah št. 99, ki je bil rojen pri Sv. Barbari v Slov. goricah leta 1883. Svojo blago dušo je izdajal dne 20. septembra 1933. Bil je še krepak, čeprav je čas naprtil na njegova pleča že peti križ. Težka bolezen ga je spravila v prerani grob. Bil je miroljuben, tih mož; v javnosti se ni dosti udeleževal, zato pa je tem bolj ljubil svojo grudo in jo skrbno negoval.

»Gospica, vam je najbrž slabo! Pridite, v avtomobilu vas bom odpeljal na vaš dom.«

Ne da bi čakal na odgovor, je zagrabil deklino za drugo roko in jo je odvedel v pripravljeni avto. Nesrečnica, umeten ubrizgali injekcija je začela po njej delovati, vendar je še imela toliko moči, da je zaklicala na pomoč. Klice je čul stražnik in se je preril do skupine, ki je hotela ugrabljeno potisniti v avto.

Slepec, ki je med tem spregledal, in njegov lepo oblečeni pomagatelj sta izprevidela, da sta zašla v zagato in v nevarnost, da padeta pravici v roke. Spustila sta deklino,

čednosti in grehe, on strne vse usode posameznikov v eno skupno usodo, katero soustvarjati ima vsak pravico in dolžnost.

Nisem mogel drugače, moral sem poseči v to, kar sem doživel danes. Tako je torej Hubert postal že sin gozda!

Pomladanski vihar, ta vihravi otrok južnih krajev, je bučal med vejevjem dreves in me je zavijal v oblake snega. Bila je grapava pot.

Prišel sem do kočice na barju. Dve okni sta bili razsvetljeni. Potrkal sem.

»Hoj, Grčar, pred vrati stoji Hubert! Odprite! O neki stvari bi se še rad porazgovoril z vami.«

V kočici je začelo ropotati in drsati. Slišal sem godrnjati in govoriti, spravljati v kraj in šundrati po veži. Najbrž sta začela šele pospravljati! Nazadnje so se vrata odprla.

Med vrati je stala žena z lučjo v roki

»Oh — gospod Hubert! — Nikari ne zamerite, moj mož že spi!«

»Saj ni res!« je zarenčalo za njo v veži. »Ne spim! Jaz — jaz stojim tu med durmi!«

»Pijan je!« je rekla žena.

Stopil sem v temno vežo, se spoteknil nad vrečo krompirja in nad neko košaro in bil vesel, ko sem prišel v razsvetljeno izbo. Prav zanikarno je bilo v njej. Grčar je slonel ob mizi. Res ni bil več trezen.

»Kaj pa bi radi?« je vprašal. »Vse je že nasekano — vse nasekano!«

Sedaj mi je bilo res žal, da sem prišel semkaj. Težko je hoditi za izgubljenimi ovčami, in tudi hvaležno ne vselej; to je izkusila danes popoldne Erika Grubelnik, sedaj pa sem izkušal še jaz.

»Kje je Bianka?« sem vprašal.

»Okrog se goni!«

»Tako! — Zaradi nje sem prišel semkaj. — Imam dobro službo v mestu zanjo.«

»Noče služiti! Doma hoče biti.«

»Da, potem pa bosta morala iz hiše. Tako je rekel danes Belčar!«

Stari je preteče stresel s pestmi.

»Belčar — Belčar!«

»Hudič naj vzame Belčarja!« je rekla žena.

S sosedi je živel vedno v najlepši slogi ter jim je stal ob nesreči vedno ob strani. »Rajši sam trpim krivico, kakor da bi se s sosedom kaval«, je večkrat dejal. Posebno je bil gostoljuben. Njegova življenska pot je bila s trnjem preprežena. Sedem let je nosil vojaško suknjo, štiri leta so ga vlačili po strelskih jarkih. Mnogoštevilni in lep pogreb, kakoršnega že dolgo nismo videli, je pokazal, da je bil pokojnik splošno priljubljena osebnost. Govora domačega g. župnika Al. Kokelja na pokopališču in dijaka I. R. doma sta ganila pogrebce globoko v srca, da so zajekali v tihi bolesti. Zapušča vdovo z štirimi nepreskrbljenimi otroki. Ves čas je bil zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Blag mu spomin!

Gornja Sv. Kungota. Tukaj se bo dne 15. oktobra kar najslovesnejše vršila slavnost 1900-letnice smrti Gospodove. Na najvišjem hribu odstopi g. grof Pahta prostor za postavitev velikega, 15 m visokega križa. Zjutraj ob šestih bo sv. maša. Ob pol devetih procesija na hrib (imenovali ga bodo »Kalvarijo«). Upanje je, da se pridruži tudi Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina in mnogi drugi. Križ bo slovesno blagoslovil preč. g. stolni župnik, dekan monsignor Umek. Na predvečer bo gorel pred križem na hribu kres. V slučaju slabega vremena se vrši cela slovesnost v nedeljo dne 22. oktobra, drugače pa dne 15. oktobra. Vsi na Kalvarijo dne 15. oktobra v Gornjo Sv. Kungoto!

Gornja Sv. Kungota. Človeka srce boli, če pride na deželo ter vidi ob cestah in križiščih kapelice, katerih ni poslikala večja roka kakkega umetnika, ampak kakšnega nestrokovnjaka. Kako vse drugače pa izgleda, kjer je delal umetnik. Lepo, prelepo je poslikal kapelico ob cesti v Gornji Sv. Kungoti pri g. grofu Pachtu in na majeriji veličastno fresko-sliko sv. Florijana akademski slikar g. Simon Fras iz Slivnice. Ljubki angelčki plavajo okoli vsevidnega očesa nebeškega Očeta, in spodaj pomemben napis v slovenščini, naj božje Srce siplje milosti in blagoslove na zemljo. S to slikarijo si je g. Fras postavil nov spomenik svoje strokovne sposobnosti. Čast g. akademiku Frasu!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Približuje se jesen. Nekatera drevesa že izgubljajo zeleno listje. Zemljo pokriva različno pisana odeja narave. Po poljih vidimo raznovrstne delavce, ki

pridno spravljajo jesenske prideleke. Dan za dnem je ista slika. Toda pretečeno soboto je marsikdo odložil orodje in je pohitel v cerkev in na pokopališče. Na pokopališču se je nenasična zemlja, to pot že 49krat, odprla in zahtevala novo žrtev. Ali kje je kosila bela žena? To pot v Senarski. Ni pa žela že dozorelega sadu, ampak žela je na njivi življenja le nežne cvetke. Ni pretirano, ako se trdi, da se je v žalost potopila cela trojiška fara. Pa tudi marsikatero oko izven trojiške fare je postalo rosnoradi vesti, da je Bog s kruto jetiko pretrgal mlado nit življenja Kristini Majhenič. Pokojna je za vedno zatisnila svoje trudne oči dne 13. t. m. in v soboto dne 16. t. m. jo je sprejela hladna zemlja v svoje naročje. Ni mogoče popisati žalosti, ko je draga Kristina za vedno zapustila svojo rojstno hišo. Vso žalost sta še pomnožili žalostinki, ki jih je ganljivo in zelo ubrano zapel domači cerkveni pevski zbor, okoli 30 pevcev, pod vodstvom g. Mohoriča, organista pri Sv. Antonu v Slov. gor. Ob devetih se je začel pomikati sprevoz iz hiše žalosti v farno cerkev. Vodil ga je g. župnik, p. Ernest Jenko, ob spremstvu g. p. L. Dovča, p. Erazma, brata pokojne Kristine, klerika v Mariboru in strica, p. Generoza, upravitelja »Cvetja« v Ljubljani. V cerkvi je daroval slovesno sv. mašo zadušnico g. župnik. Kar pa je najbolj ganljivo in posnemanja vredno, je to, da so med sv. mašo sprejeli sv. obhajilo za blago pokojno vsi domači in cela dekliška Marijina družba. Po cerkvenem opravi so dvignila dekleta, ki so nosila našo dobro Kristino, krsto in sprevoz je šel na pokopališče. Tam je zapel priljubljeni trojiški moški zbor žalostinko »Vigred se povrne«, tako, da je vse strmelo. Ob odprtem grobu je g. župnik z izbranimi besedami orisal delo in trpljenje ter vzgled, ki ga je dajala draga Kristina s svojo potrpežljivostjo v njeni dolgotrajni in težki bolezni. Potem je govorila prednica Marijine družbe, gdč. Mar. Padovnik, v imenu pevcev pa je spregovorila

Predtiskarija vzorcev za ročna dela

z najlepšimi vzorci se nahaja v trgovini Kralja Petra trg 4, Maribor.

gdč. E. Krajnc, cerkvena pevka. Na koncu so pevci zopet zapeli in Kristino je za vedno ločila črna plast zemlje od žalostnih starišev, sester in bratov, vseh sorodnikov in znancev. Kristina je umrla v cvetu mladosti, stara komaj 25 let. Bila je vedno vesela in s svojim ljubkim nasmehom je osrečevala družbo v krogu domačih, v krogu prijateljic in znancev in kamorkoli je njena vesela narava stopila, tam je vladalo pravo krščansko veselje. Bila je tudi cerkvena pevka in s svojim lepim altom je čez 10 let pela slavo Gospodu. Draga Kristina, imela si cvetje in petje najrajši! Vse to že uživaš, ali boš kmalu uživala, kot smemo upati. Bila si priljubljena radi šivanja. Saj si mnogo let izvrševala z vso vnemo to svojo obrt in si kot šivilja dan za dnem veselo gonila šivalni stroj, ki sedaj počiva. Cvetje te je na mrtvaškem odru skoraj zakrilo. Belo oblečena dekleta so te ovenčala na mrtvaškem odru in na pokopališču. Saj so ta belo oblečena dekleta, čez 50 po številu, nosila pri pogrebu vsaka svoj šopek ali pa krono. Dobri Bog pa naj poplača vsem, ki so ji v bolezni in pozneje storili kakršnokoli uslugo!

Jurovci pri Ptuj. Tukaj je zapel rdeči petelin na domačiji posestnika Jakoba Vauputič v Jurovcih ter mu je gospodarsko in stanovanjsko hišo objel pod svoje peruti. Vrli domači gasilci so prihiteli na kraj nesreče v nekaj minutah. Kreпки vodni curki so kar požirali plamene, da so ti v nekaj trenutkih popolnoma omagali pod njimi.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Najprej bodi Vam, g. urednik, potoženo, da so Vašemu tiskarskemu škratu njegovi kremplji kaj hudo porasli; kajti v zadnji številki je iz našega novomašnika g. Fr. Murka napravil Unuka, pa bi zato zaslužil, da se zagovarja pred »pagrafi«, ali pa da se vsaj resno poboljša, da ne bo kje prihodnjič iz našega boba napravil repe! — Zdaj pa nimamo nič veselih novic. V eni zadnjih še obstoječih barak v Strnišču je po dolgem trpljenju smrt rešila 80letnega Jožefa Glešiča, vpokojenega finančnega nadstražnika, ki mu je vrli sin, carinik v Rakeku, oskrbel z materjo-vdovo kaj lep pogreb. Naj v miru počiva! — Žalostnejše je, da sta se dogodila zapored vzloma v trgovino Nadelsbergerjevo — vlomilci so od strani predrli proti jutru zid ter pobrali za par tisoč dinarjev blaga

Sedel sem na klop, ki mi jo je porinila žena. Ker sem bil že tu, sem hotel vse svoje poslanstvo izvršiti.

»Mislim, da bi bilo za vaju in za Bianco najboljše, če bi odšla iz tega kraja. Pohujšanja bi bilo konec, vidva pa bi v miru lahko živela tukaj.«

Tedaj me je žena grozljivo neprijetno pogledala.

»Ni potrebno, da Bianka odide — v kratkem bo umrla.«

»Saj niste pri pameti? To cvetoče, zdravo dekle!«

»V kratkem bo umrla!« je ponovila starka.

»Od kod pa veste to?«

»Brala sem iz njene roke.«

»A tako, kot vedeževalka veste? No, tega ne bomo jemali tako resno.«

Starka se je porogljivo zasmejala.

»Ali gospod Hubert vzame to resno ali ne — ne vem! Jaz pa sem že dolgo vedela. In sedaj je njena smrt blizu.«

»Kako pa morete trditi to tako za trdno?«

Zgrabila me je za levo roko, ki sem jo ji pustil brez svoje volje.

»Tukaj —,« je rekla in mi potegnila med palcem in kazalcem po dlani doli, »tukaj — saj pač veste, da teče tukaj življenska črta — tu gori na življenski črti ima križ, ki kaže malopridnost, spodaj pa sta dve razi — to pomeni nenaden konec. In tu na sredi zdravstvene črte je križ, ki pomeni brezpogojno njeno zadnje leto, in tu — zdravstvene črte Bianka nima sredi dlani, tukaj le gori zadene črta sreče na življensko črto in naredi z njo kot — jasno je, še to leto umrje; umorjena bo.«

»Grčarica!«

»Da, tako je! Vam, gospod Hubert, pa lahko povem, da se boste še oženili in da boste imeli štiri otroke.«

»Nehajte vendar s temi nespodobnostmi! To je strašno!«

Zagodrnjala je in odšla od mize. Iz peči je potegnila ročko s kavo, pila, sedla na klop pri peči in gledala kakor sova proti mizi. Stari Grčar je srepo in topo zrl pred se. Veter je butal

smuknila v avto, ki ni imel številke in sta odšla.

Dekleta so spravili v bolnico, kjer je pripovedovala svoj doživljaj. Zdravniki so dognali, da ji je navidezni slepec ubrizgnil izredno močno uspavalno sredstvo. Roparji živega blaga so bili prepričani, da bo injekcija delovala tako naglo, da ugrabljena ne bo utegnila, vpiti na pomoč.

Londonska policija sedaj zna, da so slepec, njegova prvotna vodnica in gospod z avtomobilom člani mednarodne tolovajske bande, ki prodaja na ta način mlada dekleta v južno Ameriko.

in v Apačah tatvina denarja: želarska hči Neža Čelan je imela denar od prodanega kolesa shranjen v kovčku pod streho, pa je tat predrl ognjeni zid in šel z denarjem. Enega osumljenca so orožniki odvedli. — Najhuje pa je, da vražja požigalska roka svoje delo nadaljuje: dne 21. t. m. proti 5. uri zjutraj je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju Franca Serdinškega v Spodnjem Sv. Lovrencu ter mu je vse zgorelo, le stanovanjsko hišo so še srečno ohranili. Tudi povsem leseni in s slamo kriti sosednji hiši Štefana Babovškega so — ker je na srečo že ponoči dežilo in med požarom začelo še bolj dežiti — mogli rešiti vsaj sprednji del: stanovanje. Sicer bi bil ogenj segel še dalje. Tako je zdaj že štirim sosedom zapored pogorelo. Kdaj bo konec peklenskega dela?

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tako nepričakovano je prišlo, da smo izgubili ugledno in dobro krščansko ženo in mater Elizabeto Ritonaj. Dne 10. septembra jo je močna pljučnica položila v posteljo in čez 11 dni v grob. Marsikateri materi je dajala lep zgled, kako je treba različne križe in težave, ki jih je imela ne malo, nositi vdano in srčno. Svojo ljubezen do Boga je pokazala tudi s tem, da mu je darovala najdražje, svojo edino hčerko, ki že skoraj 20 let deluje med najbolj bednimi, umobolnimi v Stenjevcu pri Zagrebu. Da je bila rajna res priljubljena, je pokazal pogreb, katerega se je vkljub slabemu vremenu udeležilo mnogo ljudizlasti žen Marijine družbe, ker je bila rajna tudi družbenica. Za vse dobro ji bodi Bog večni plačnik!

Laporje. Med nebeške angeljce sta odšla pretekli teden polletna otroka uglednih kmetov Vrhovsega iz Vrhov in Hajškega na Videžu. Globoko žalostnim naše iskreno sožalje! — Polhi in veverice napravljajo veliko škodo na gobah, ki zelo rastejo ter še bolj na sadju. Nekaterim je ta živad zgrizla in tako uničila hrušk za več polovnjakov. — 74letno Ano Kresnik, prežitkarico na Križnem vrhu, je tele hudo zbolelo, ko je polagala. Ranjeno ima levo roko. — Avtomobili še vedno strašijo po gornjem delu župnije. Iz narobe čivel-a nam nezvanično (najnovejša slovenščina!) poročajo, da to vozilo za nje ni čudo prečudno. Sprejememo na znanje mi in vsi dravski banovinci. — Končno eno vprašanje: al je vitežko, potrgati kje, ma-

gari v Peklu, plakate društva, ki se mu reče: slovensko katoliško? Sicer postavljamo tukaj vprašaj, a odgovora ne počakamo. To pa zato, ker je menda znano, da če je kdo pri kaki vitežki bratovščini zapisan, s tem še ni vitez. Pika.

Šalovci pri Središču. Zahvala. V nedeljo dne 17. t. m., je bila v Šalovcih blagoslovljena nova kapelica ter se je v njej prvič darovala sveta maša. Čutimo se dolžne, da se zahvalimo kar vsem, ki so kaj pripomogli k tej slovesnosti. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k slovesnosti, naj presv. Srce Jezusovo vse tisočero poplača.

Šmihel nad Mozirjem. Čeprav je tukaj precej naročnikov »Slovenskega gospodarja«, se vendar bolj poredkoma sliši kakšen glas iz našega planinskega naselja. Dozdevalo bi se, da tukaj živimo življenje velikega zadovoljstva. Pa temu ni tako. Tudi nas tlači svetovna gospodarska kriza, da komaj z največjo silo rinemo naprej. Ako se ne bode v kratkem kako predrugačilo, za kar pa je le malo upanja, moramo pri vsej svoji pridnosti in pri vsem varčevanju propasti, tako kmetje, kakor obrtniki in delavci. Letina je bila pri nas le bolj zasilna. Sena se je še dosti nakosilo, a kaj pomaga, ker živina nima nobene cene. Tudi žito je še precej dobro obrodilo, le otavo je suša uničila. Sadje pa je spomladansko vreme domalega uničilo. Sedaj že izgublja narava svojo krasoto ter se polagoma pripravlja na dolgo zimsko spanje. Kakor priroda izgublja svojo poletno krasoto, tako zadeva izguba za izgubo tudi nas. Tako smo dne 14. t. m. položili k večnemu počitku mladega, komaj 46letnega posestnika in lesnega trgovca Antona Podvratnika, kateri je zapustil žalujočo ženo in več nedoraslih otrok. Bil je poštenjak v vsakem oziru, dober mož in skrben oče; bil je dolgoleten občinski odbornik, načelnik krajevnega šolskega sveta, predsednik splavarske zadruge, večletni cerkveni ključar itd. Kako je bil priljubljen med nami, je pokazal njegov veličasten pogreb, katerega se je kljub slabemu vremenu udeležilo od blizu in daleč mnogo ljudstva. Besede slovesa sta mu ob odprtem grobu spregovorila domači g. župnik in g. župan. Mi ti kličemo: Spavaj sladko, dragi Anton, naj ti bo lahko zemlja domača. Tvoj spomin ostane med nami. Preostalih naših iskren-

Hmelj zopet nese!

Nekaj let so sicer hmeljarji imeli skrb, kaj bo s hmeljem, nekateri so ga kar začeli opuščati, toda zopet je prišel čas, da hmelj zelo dobro nese! Letos ponujajo zanj že prav lepe svote.

Samo dober hmelj ima dobre cene!

Kdor hoče za svoj hmelj dobiti dobre cene, mora znati s hmeljem pravilno ravnati. Posebno važno je obiranje, prebiranje in sušenje, kar se lahko vsak najbolj strokovno podučí iz knjige

»Hmeljarstvo«,

ki jo je napisal strokovnjak inž. Vinko Sadar. Naročite knjigo danes, vsaj 10-krat se vam bo že letos izplačala! Dobite jo v vsaki knjigarni. Cena ji je 50 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

no sožalje! Druga prežalostna izguba nas je zadela, ko se je v nedeljo dne 17. t. m. v kratkih, v srce segajočih besedah poslavljaj od nas naš priljubljeni g. župnik Jožef Presnik. Komaj tri leta je bil pri nas, a bilo je dovolj, da si je osvojil srca, smelo trdim srca vseh župljanov. Naj ostanejo njegova dobra dela prikrita, da bodo enkrat tem lepše očita. Naj ve za nje le On, kateri piše knjigo življenja, ter naj mu obilno poplača. Naj ga božji blagoslov spremlja tudi na njegovem novem mestu v Prevorju.

Braslovče. V četrtek dne 21. septembra, je umrla v Podgradu Marija Hribnik, stara še le 35 let, po dolgoletni bolezni. Bila je zvesta članica Marijine družbe. Kljub slabemu vremenu je imela lep pogreb. Na grobu se je od nje poslovil z lepim govorom g. župnik. — V celjski bolnici je umrl Jožef Cilinšek iz Kamenc. Padel je zvečer z gospodarskega poslopja ter si zlomil hrbtenico.

Vojnik. Na dobro misel je prišel naš občinski odbor, ko je sklenil, da denarja, ki ga je dobila občina za brezposelne, ne bo kar slepo razdelil med potrebne, temveč bo izvršil kako

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Roroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon inter urb. št. 2113

na lesene stene kože, luč se je kadila. Privil sem jo.

Tedaj je starka zopet prišla k mizi.

»Ali ne verjamete tega, kar sem povedala o Bianki? Ali hočete staviti z menoj za tisoč dinarjev?«

»Ali ste pri zdravi pameti?«

»Pri zdravi pameti sem. In tisočak za stavo imam; lahko vam ga pokažem.«

»To je vendar ostudno!«

»Resnično je!« je rekla in skomizgnila s suhimi ramami.

»Pojdem!« sem rekel. »Storita, kar hočeta. Premislita radi Bianke in njene službe v mestu.«

»Ni treba nič premišljevati!«

»Ona je hudič, gospod Hubert,« je blebetal Grčar.

Vesel sem bil, ko sem bil zopet zunaj, čeprav mi je veter tako močno pihal v obraz, da sem s težavo prišel naprej.

Spodaj pri »Grozdu« sem še enkrat stopil v gostilno, da bi se malo okrepčal, in ko sem bil slednjič doma, je bila ura že osem proč.

Večerja mi ni dišala, kljub dolgemu potu, ki sem ga napravil čez dan. Celo steklenica burgundca, ki mi jo je moral prinesiti Tim, je le malo povečala prijetnost. Tedaj sem se zopet enkrat zatekel k svoji stari Matildi. Poklical sem jo, naj pride s svojo nogavico, ki jo je pletla, v mojo sobo.

»Pridite no, Matilda, sedite malo k meni. Tako sam sem. Izpijte kozarec vina z menoj!«

»Samo požirek, gospod Hubert, ker me glava boli!«

»Tako! — In sedaj mi pripovedujte kaj o moji materi!«

»O Bog, o Bog, gospod Hubert! Kako bi se dobra gospa veselila, ko bi bila doživela to, kako bo mali Hubert vzrastel. Tako pa je že umrla, ko je bil star šele štiri leta. Gospod oče pa je leto poprej padel v vojni. Tako je bilo, da!«

»Kakšna pa je bila moja mati, Matilda? Ali je bila velika?«

»Oh ne, majhna in zala. Saj pravzaprav ni bila podobna ženi, ampak je bila kakor mlado deklo. Nekoč smo bili v mestu; tedaj je peljala

javno delo, pri katerem bodo imeli brezposelni delo in kruh. Tako se je sedaj vršila gradnja vodne škarpe med Klančnikovo in Cankovo žago, kar je bilo res potrebno. — Naše Prosvetno društvo, ki je bilo spomladi razpuščen in je vložilo priziv na ministrstvo, je dobilo odgovor, da se priziv zavrne in razpust ponovno potrdi. Tako ostaja naši mladini samo še ena pot in družba: gostilna.

Škofjavan. Slabi so časi; vse toži, tarna in vzdihuje. Še sv. Janez Nepomuk v kapeli pri mostu je nagnil glavo na stran in premišljuje. Ali veste, o čem razmišlja? Nek hudomušnež mi je to povedal, jaz bom pa vam. Če se je on meni zlagal, se bom jaz tudi. Hm, rekel je, da svetnik zato glavo na stran drži, ker premišlja, koliko so škofjevaški občani na davkih in v pošojilnici dolžni. Nekatere bode sedaj hmelj rešil, to je pa smola, da navadno najbolj potrebni te »zlahodne rastline« nimajo. — Naša občina ostane tako kot je, baje samo pridobi del občine Bezovica.

Rogaška Slatina. Dne 9. t. m. je bil na sejmu v Slavonski Gradski okrađen živinski trgovec Alojz Boršič iz Rajnkove. Lopovi so mu naravnost iz roke iztrgali celih 13 jurjev. S pomočjo tovarišev, svojega brata in policije je prijel šest lopovov, a čudno, denarja niso našli pri nobenem več, čeravno se je aretacija izvršila takoj. — Spričo občinskih volitev se že pojavljajo grožnje. Opozarjamo, da občinski zakon odločno prepoveduje take grožnje. Zapomnili si bomo vsak slučaj ter ga naznanili višjim oblastem.

Lev in tiger.

Združene ameriške države so svet vsega mogočega in nemogočega. Klati se danes po Ameriki največ brezposelnih in iz teh se rekrutirajo najbolj prebrisane banditske bande po tudi posamezni potepuški mojstri.

Lepega popoldne sta kresala mimo cirkusa v večjem ameriškem mestu dva brezposelna nebodijihreba. Ravnatelj podjetja je stal zunaj pred cirkusom in opazil, kako vohunita ta dva klateža: Henrik in Rudolf, krog zverinjaka. Brž je uganil, da so brezdelje, glad in raz-

capanost njun vsakdanji posel. Brez nadaljnega ju je pozval, naj pristopita k cirkusu. Pogoj za sprejem je brezpogojna pokorščina, — nagrada 2 dolarja na teden in cela oskrba. V hudi sili celo zlodej žre muhe in tako sta se zavezala tudi Henrik in Rudolf, da se bosta v vsem uklonila sveti volji g. ravnatelja. Podpisala sta pogodbo in pri večerni predstavi sta že bila določena za sodelovanje. Henriku je bila odmerjena vloga burkeža, Rudolfa je zašil sam ravnatelj in krotilec zveri v levjo kožo, ki je pa bila preozka v zadnjem delu. Preljel je povelje, da v kletki po levje kima in sedi povsem mirno, da občinstvo ne bo opazilo, da mu manjka levja zadnjica in na koncu košati rep kralja vseh živali.

Predstava je pričela. Henrik je zbijal šale, Rudolf je sedel kot lev samec v kletki in kimal dostojanstveno, da je le nalahno otresal grivo na glavi in po vratu. Skozi žrelo je lahko opazoval radovedne gledalce in je tudi čul Henrikovo brbljanje. Naenkrat pa se je ozrl bolj na desno in cel poliv mravljincev ga je preletel po celem životu. V sosedni kletki se je motal orjaški — bengalski tiger.

Henrik je bil pri kraju s šaljivo kramo. Brezskrbno se je naslonil ob železno omrežje, ki je ločilo leva od tigra. Nekoliko močnejši naslon je sprožil vratca med obema kletkama — tiger je dobil naenkrat prost vstop do leva. — Presveta Trojica, se je tudi Rudi v levji koži prestrašil, ko je opazil, kaj je zagrešil njegov tovariš nehote.

Pripodile so se mu v spomin vse grozote o tigrovi krvoločnosti. Le tega se ni mogel spomniti, da bi bil kedaj čul: tiger je napadel in se lotil z zobmi leva. Nepopisen strah ga je trosil, da je kar pozabil na vlogo zapovedanega kimanja in mu je postal cilj vseh razmišljanj, kako bi neopaženo zaprl pregrado, ki ga je ločila od strašnega sosedu. Ni si znal drugače pomagati, kakor da je siknil prav na rahlo skozi žrelo: »Henrik!« Rahel klic bi naj opozoril neprevidnega

burkeža, v kako grozno smrtno nevarnost je pahnil prijatelja. V vrvežu gledalcev je preslišal lahkomišelní Henrik rešilni klic in vrata so ostala še naprej odprta.

Pri obhodu po kletki je zadel tiger na odprto vrzel in se bližal prav počasi levu, ki je sedel na sredini kletke, kakor bi bil pribit.

Nesrečni in sigurni smrti zapisani Rudi je že vohal smrad gospodarja — džungle . . . Šinilo mu je v glavo, da kažejo zveri mačje vrste ena drugi naklonjenost, ako mahajo v pozdrav s koncem repa. Kako bi naj on oznanjal prijaznost požrešnemu sosedu, ko pa ni imel niti levje zadnjice, kaj še le v teh grozotnih trenutkih edino rešilnega — repa!

Curkoma ga je oblival pot pod levjo kožo, ko ga je tiger obkroževal prav počasi in že pihal vanj prepoznanje, da ne tiči v levji koži — kralj zveri in puščave, ampak brezposelni potepuh — Rudi.

Trepet in strašna groza sta ga bila že tolikanj prevzela, da še glasu ni spravil več iz sebe in je bil bolj na drugem svetu nego v cirkuški zverinski kletki. Tiger je hacal krog sedečega leva, ga celo vohal in že je bil z gobcem pri levjem ušesu, v katerega je pošepnil:

»Ali je tudi tebe stari oderuh in skopuh zašil v levjo kožo za 2 dolarja na teden?«

Lev Rudi ni utegnil odgovoriti; že je lopnil g. ravnatelj z dolgim bičem skozi omrežje po levu in tigru, ju ločil nesilnim potom in skrbno zaprl slučajno odprto pregrado.

★

Naročajte

„Občino“!

malega Huberta za roko, in tedaj je neki deček zakričal nad njo: „Gospodičnica, vaš mali bratec je izgubil čepico! Moj Bog, kako smo se smejali!“

»Lepo je moralo biti, Matilda, ali ne?«

»Kako je bilo lepo! Ko je živel še gospod oče, tedaj je vedno z rokami metal kvišku malega Huberta, kakor žogo, in ga zopet ujel v roke. Moj Bog, kako se je gospa mama bala! Kako je jadikovala. Če pa je gospod oče nehal s tem žoganjem, tedaj pa je vokal otrok.«

»Da, Matilda — da! Le pripovedujte dalje tako!«

»Bil je tudi osliček za ježo. Toda mali Hubert je vedno rekel: „Ne bom jezdil osla, rajši bom jezdil papana! In tedaj se je vselej tako smejala milostljiva gospa. In ona sama je zajahala osla, Hubert pa papana in priredili so dirko. Oh, kako smo se smejali mi, ko smo gledali skozi kuhinjsko okno. Gospod papa je bil tako kratkočasen. Naj mu ljubi Bog da večni mir in milostljivi gospe tudi!«

Stopil sem k oknu. Dolgo sem gledal v noč.

Nenadoma se je svetlo zabliskalo in s pokom treščilo.

»O Bog, o Bog — ali je nevihta?«

»Da, Matilda, pomladanska nevihta. Ne bo trajala dolgo.«

Prisluškovala sva v noč. Deževalo ni; zdelo se je, da se je plegla tudi nevihta. Zabliskalo se je in zagrmelo še dvakrat, nato pa je potegnil veter in začelo je deževati.

Tako sem sedel z Matildo pač še kake četrte ure.

Naenkrat plane v sobo Tim in zavpije:

»Milostljivi gošpod, v vasi gori!«

Prestrašena sva planila kvišku. Hitro sem obul čevlje z dolgimi golenicami, ogrnil dežni plašč in pokrtil na glavo čepico, ki sem jo potegnil čez ušesa. »Le brž, Tim, napravi se, v vas morava.«

S pokom je zaloputnil veter večna vrata za menoj.

Tam doli se je iztegoval ogenj proti temnemu nočnemu nebu. Dim se je dvigal, rdeče osvetljen od zublja.

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladence in še zlasti za vojake.

Cena z ruščo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

OGLASI

v „Slov. gospodarju“ imajo

najboljši uspeh!

Poslednje vesti.

Vrhovni svet Male antante je zboroval dne 25. septembra v Sinaji v Rumuniji. Naš kralj Aleksander in rumunski kralj sta sprejela zunanje ministre Male antante in imela z njimi daljši razgovor. Ob priliki obiska našega kralja na rumunskem dvoru je bil naš vladar imenovan za maršala rumunske armade.

Jesensko zasedanje Društva narodov je bilo v Ženevi otvorjeno dne 25. septembra. Za predsednika je bil izvoljen južnoafriški delegat de Woter.

Poplavljenec bo nakazal ministrski svet za prvo silo 200.000 Din.

Romanje v Marijo Zell se vrši z avtobusi v nedeljo in prihodnjo sredo. Prijave sprejema »Putnik«, Maribor.

Delavci in nameščenci v Celju in okolici — Vsa pojasnila za bližajoče se volitve v Delavsko zbornico dobite v Celju v pisarni Jugoslovanske strokovne zveze v hiši Delavske zbornice v Razlagovi ulici, zraven hiš Pokojninskega zavoda in sicer vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne ter od 4. do 7. ure popoldan.

Podružnica Zveze absolventov kmetijske šole v Ormožu je imela v nedeljo dne 17. septembra ustanovni občni zbor. Podružnica šteje že 26 članov, predsednik pa je agilni M. Puklavec iz Frenkove. — Istega dne se je v Ptujju vršil sestanek absolventov kmetijskih šol v svrhu ustanovitve podružnice. Navzočih je bilo nad 20 tovarišev, ki so izvolili pripravljalni odbor, kateri ima nalogo pripraviti vse za ustanovitev podružnice. A. Šegula, Ptuj, mestno vrtn.

Na paši smrtno ponesrečeni pastir. V Vitaju je padla pastirju Ivanu Iršiču krava v globok jarek. Fant je skočil za živaljo, ki ga je pa v kotanji smrtno pohodila.

Z lestve je padla na cementna tla in si je smrtno razbila lobanjo žena bivšega župana Matije Samca v Kopolju na Kranjskem.

Ljutomer. Gledališki odsek naše Marijanske kongregacije otvori to nedeljo dne 1. oktobra

oš pol štirih popoldne v dvorani Katoliškega doma letošnjo gledališko sezono. Vprizori prekrasno igro s petjem v petih dejanjih »Domena«. Igro je po Jurčičevem romanu dramatisiral Ivan Česnik. Vsebina je vzeta iz ljudskega življenja v preteklosti. Nastopijo v glavnih vlogah naši najboljši igralci. Vprizoritev »Domena« pomenja gotovo najprimernejšo otvoritev ljudskega gledališča. Pričakujemo, da bo tudi v tej sezoni prebivalstvo domače in sosednjih župnij znalo ceniti naše žrtve, rado obiskovalo naše prireditve in tako dajalo našim idealnim igralcem nove pobude za odersko delo v korist ljudske prosvete. Zato vabimo že k otvoritveni predstavi vse prijatelje našega odra. Tudi z vlaki so zveze ugodne. Vstopnina je nizka. Med odmorji godba. Bufet. Bog živi!

Prodajam posestvo v najlepši legi v Trnovljah št. 5 pri Celju. 1010

Kmečki mlin na stalni vodi s posestvom na prodaj. Jug, mesar, Poljčane. 1009

Samostojna gospodinja z večletnim spričevalom želi službo. Naslov v upravi lista. 1011

Prodajam v srednji višini Savinjske doline 93 oralov polja, gozda in poslopja po dogovoru za 250.000 Din. Dopisi na Andreja Marinc, Ruše. 1005

Enodružinska hiša se prodaj. Bolfankova ulica 32, Studenci pri Mariboru. 1007

Sadne mline različne velikosti z granitnimi in navadnimi valjčki izdelava poceni Ivan Čretnik, specialist za izdelovanje mlinjskih in poljedelskih strojev, Sv. Jurij ob južni žel., poleg farne cerkve. 941

Moderne plašče in obleke
nudimo v veliki izbiri.
Izdelujemo tudi po meri.
Trgovski dom I. Pregrad Maribor
25 Aleksandrova cesta 25

Zopet znižane cene!

Veseli in korist boste imeli, če si boste nabavili za zimske obleke in plašče sukno v Trgovskem domu!

Stermacki

tovarna perila in oblek
Celje št. 24.

Dobro sukno 40 Din, trpežno sukno 60 Din, modni kamgarn 80 Din. Velika izbira češkega, angleškega in domačega blaga. Zahtevajte novi veliki ilustrirani cenik in vzorce. Obleke se poceni in hitro izdelajo po meri v lastni tovarni. — Cenik in vzorci zastoj.

Graščina Negova, pošta Ivanjci, prodaj gozdove pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Površina ca 15 ha. 993

Iščem službo za hlapca na kako večje posestvo do 1. oktobra. 994

Viničarja, oženjenega z družino, sposobnega, treznega, iščemo za nastop s 1. novembrom. Ponudbe na upravo lista pod št. 10.333. 995

Sadno drevje za jesensko saditev dobite pri Alojziju Knuplež, Sv. Peter pri Mariboru. Cena visokodebelnemu drevju 10 Din. 922

Prodajam posestvo, izve se v trgovini Alojzija Bračič, Zamarkova, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 1001

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gosposka ulica števil. 46, bo dne 11. oktobra 1933. - Efektna dražba od 9. do 12. ure dopoldne. Dragocenosti od 14. do 18. ure (popoldne).

Čevljarški pomočnik, dobro izvežban, se sprejme takoj v stalno delo pri A. Regoršek, čevljarstvo, Hajnsko, p. Podplat. 1008

Denar naložite najboljšje in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Za našo deco.

Vrvar Hasan.

(Pravljica iz zbirke »Tisoč in ena noč.«)

Dalje.

»Čemu toliko krika, vi večni nemirneži?« se je jezil Hasan.

»Oče!« je začel pojasnjevati najstarejši sin, »da vidiš neko steklo, ki nam ga je dala mati, kako se sveti kakor svetilka.«

Hasan se je sam začudil. Vprašal je ženo, od kod ima to steklo.

»Našla sem to steklo v tej ribi,« je odgovorila.

»Potem je prav. Zdaj nam ne bo treba več kupovati olja za našo svetilko, ker nam bo to steklo svetilo.«

Te noči je moral Hasan čisto miriti deco, ker so otroci govorili pozno v noč samo o novi svetilki. Drugo jutro se je spet odpravil na svoj posel in ni več mislil na vse vkup.

Tam blizu je stanoval bogat židovski trgovec, ki je kupoval in prodajal nakit in dragulje. Komaj je Hasan odšel, kar je prišla trgovčeva žena in se je pritožila, da prejšnje noči tako dolgo niso mogli zaspati, ker je bila Hasanova deca tako glasna.

»Dobra moja sosed,« jo je mirila Hasanova žena, »oprósti še tokrat moji deci! Otroci so pač otroci! Za najmanjšo reč ti kričijo kakor norci. Poglej, radi tega kosa stekla je bilo sinoči toliko veselja, kakor da bi bilo to zlato.«

Trgovka je poznala zlahtno kamenje. Z največjo pozornostjo si je ogledovala kamen in ko je videla, da je velike vrednosti, je nagovarjala Hasanovo ženo, naj ga proda. Ko pa so otroci zapazili, da jim hoče sosed odnesti ljubo jim igračko, so udarili vsi vkup v jok. Zato je mati sklenila, da kamna brez močeve privolitve ne proda, in je to trgovki tudi izpotočila.

Ta je naglo stekla domov in je povedala svojemu možu, kaj je našla v Hasanovem domu. Naročil ji je, naj se takoj vrne in da naj ponudi Hasanovi ženi dvajset zlatnikov za kamen. Trgovka

je storila tako, ali Hasanova žena kamna brez Hasana ni hotela prodati, čeprav bi bila denar zelo potrebovala.

Zvečer, komaj je došel Hasan z dela, je bila trgovka že zopet tu. Ponudila je tudi njemu dvajset zlatnikov za kamen, potem trideset in nazadnje petdeset. Hasan je zdaj uvidel, da ima kamen ali steklo, kar je že bilo, veliko vrednost. Ni hotel pristati na nobeno kupčijo, ali trgovka mu je rekla, da mu da, kolikor hoče. Da bi se je iznebil, je rekel bolj za šalo:

»Reci svojemu možu, naj mi prinese sto tisoč zlatnikov, pa dobi ta kamen.«

Ona je res to povedala svojemu možu. Ni trajalo dolgo, pa je bil trgovec sam tu. Ker je bilo že temno, je spoznal že kar po sijaju, da ima kamen ogromno vrednost. Ponudil je najprej dvajset tisoč zlatnikov, potem trideset in nazadnje petdeset tisoč.

Hasan pa sedaj ni hotel prav nič popustiti.

»Sosed!« mu je rekel, »povedal sem že tvoji ženi, da hočem dobiti sto tisoč zlatnikov. Zdaj pa, kakor misliš.«

Trgovec je še pritiskal na ceno. Ko je pa videl, da Hasan ne popusti, in ker se je bal, da ne bi izvedeli za kamen še drugi trgovci, je naštel sto tisoč zlatnikov in je dobil kamen.

Zdaj je bil Hasan tako bogat, kakor si ne bi bil nikoli mislil. Najprej je zahvalil Boga za svojo srečo, nato pa je začel razmišljati, kako bi denar najbolj pametno uporabil.

Drugega dne je obhodil vse vrvarje v Bagdadu, pa je naročil pri vsakem mnogo vrvi. Za delo je plačal že vnaprej. Vsi vrvarji so sedaj delali za Hasana. Da bi lahko spravil toliko blaga, je zgradil celo vrsto prodajaln in je v vsako postavil po enega pomočnika. Vse to je vrglo Hasanu ogromen dobiček in skoro je postal najuglednejši in najbogatejši vrvar v državi. Na najlepšem kraju v mestu je kupil staro hišo in je postavil namesto nje sebi za stanovanje krasno palačo.

Preteklo je precej časa, odkar se je bil Hasan preselil v svojo palačo. Nekega dne sta onadva prijatelja zopet hotela poiskati Hasana, da bi videla, kako živi. Kako sta bila presenečena, ko v stari hišici nista več našla ne Hasana, niti koga izmed njegove družine. Začela sta izpraševati, kaj se je zgodilo s Hasanom. Ali še živi? Ko so jima pa odgovorili, da je Hasan sedaj najbogatejši vrvar in da prebiva v lastni palači, sta se silno začudila.

Napotila sta se k njemu. Medpotoma je rekel Sadi Sadu:

Dalje sledi.

Konec velikih alkoholnih cest.

Časi, ko je bilo v Združenih državah Severne Amerike mogoče naglo obogateti s tihotapljenjem prepovedanega alkohola, so pri kraju. Lopovski ameriški svet je že tudi ubral povsem drugo dobičkanosno smer — ugrabljenj. Z dvigom alkoholne prepovedi so tudi prenehale tolikanj znamenite alkoholne ceste ali smeri, katerih so se morale držati ladje, ki so tihotapile alkohol iz Evrope v Ameriko. Najvažnejši postaji na tihotapski progi sta bili St. Pierre in Miquelon. Sta to prav neznatna otočka. St. Pierre in Miquelon sta zadnja preostanka nekoč mogočnih francoskih kolonij v Severni Ameriki. Francozom ni ostalo ničesar drugega od Amerike, kakor omenjena otoka in na njih par tisoč oseb, ki so se vse ukvarjale s švercom. Na otokih so pristajale alkoholne ladje in do pred kratkem je vladalo tamkaj prav divje življenje in vrvenje. Na St. Pierre je zraslo prav v kratkem času iz nič mesto in luko so dvakrat povečali. Kakor gobe po dežju so poganjale igralnice, zabavišča in sploh so skušali tihotapci zazidati vsak kotiček. Komaj je padla alkoholna prepoved ali prohibicija, že je tudi izumrl otočič St. Pierre. Izseljevanje z obeh otočkov se nadaljuje in vsak mesec zapusti nekdanji švercarski raj po par sto ljudi. Toliko hiš je že izpraznjenih, eno krčmo za drugo zapirajo, igralnice so prazne in zaprte. V enem letu se bo skrčilo število prebivalstva na stanje kot je bilo pred alkoholno prepovedjo in otoka bosta zopet le revni ribiški postojanki.

Zahtevajte povsod

»Slov gospodarja«

Sprejem kovaškega učenca. Lorenčič, kovač, **Oddam za svojega 4 mesece starega otroka.** **Vajenka,** pridna in poštena, se sprejme v stroj-
Fram. 999 | Počehova 15, p. Maribor. 997 | ni pletarni, Maribor, Poljska ulica 12. 1000

Mecsnove štupe za preše, lepe krajnike in vsake debe-
losti mehek in trdi žagan les, prodaja ali zamenja za
dobro vino trdka Gnilšek v Mariboru, Razlagova uli-
ca št. 25. 983

Hlapca h konjem z deputatom, mogoče brez otrok, sprej-
me graščina Slivnica pri Mariboru.

□□□□□□□□□□□□ **Sprejem pridne in poštene ljudi**
(družino) od dveh do treh delovnih
moči, po možnosti brez otrok, na
vinogrado posestvo. Biti morajo
vešči v vsem gospodarstvu in imeti
morajo svojo kravo. Ivan Preac,
Zg. Breg 3 pri Ptuj. 991

Ženske plašče

zimske suknje

gotove obleke

manufaktura

pletanine

dobite najceneje pri:

I. Preac

Maribor Glavni trg 13

Oglejte si zalogo!

□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□

Inserirajte!

□□□□□□□□□□□□

Sprejem enega majerja in enega
viničarja, oba s štirimi delavnimi
močmi, z dobrimi spričevali. Na-
slov v upravi lista.

Žični vložki
kom. po Din 100—

Žični vložki iz izvanredne trde žice
kom. po Din 150—
Afrik madrace 3 delne Din 250—
Pri naročilu se prosi natančna no-
tranja mera postelje. 364

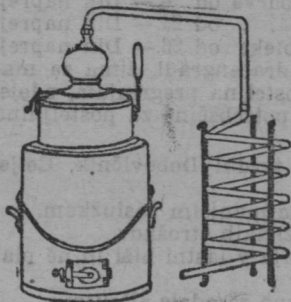
„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Kotlarstvo

992

Jakob Kos

Glavni trg 4 Maribor Glavni trg 4

Vam izdela vsakršno po-
sodo iz bakra, kakor: raz-
lične kotle za žganjekuho,
bakr. brzoparilnike (Alfe)
s pripravo tudi za žganje-
kuho. Kotle za perilo in
svinjekuho.

Autogenično varenje
in vsa popravila po kon-
kurenčnih cenah. Solidno
delo! — Se priporoča.

Bolniki, berite!

Mnogo ljudi boleha vsled živčnih motenj nad prerano utrujenostjo, nad trganjem in bodljaji v glavi, rokah in nogah, na vratu ali na obrazu, dalje nad utripanjem srca, trzanjem in trganjem v sklepih, upehanostjo, nemirom, strašljivostjo, tesnovernostjo, težko sapo, razdražljivostjo, raztresenostjo, pomanjkanjem teka, motnjo v prebavi, omotico, pomanjkanjem spanja in brezštevilnimi drugimi pojavi nervoznosti. Najhuje pa je po-
manjkanje volje za delo ter energije pri živčno-bolnem človeku, ki se čuti popolno nesposobnega za delo, brez odpora se vda usodi, nerazpoložen in oznejevoljen je in v življenju ne more doseči nobenih uspehov. Ako ob-
čutite katero izmed navedenih živčnih motenj, če hočete najti odpomoč
svoji bolezni,

pišite mi takoj in poslal Vam bom **brezplačno** poučno
razpravo **o živčnih boleznih** ki Vam bo pojasnila, da je predhodni
vzrok vsakega resnega obolenja oslabitev telesne odpornosti. Prepričali se
bodete, da se življenje v resnici more podaljšati in se bolezni morejo pre-
prečiti.

Treba je samo hoteti!

Vsak dan mi dohajajo priznanja, mnogo piscev zahval prilaga celo
svoje slike. Nekatere teh objavljamo tu spodaj:

G. Nikola S. Bremko-
vič, učitelj iz Tuzle v
Jugoslaviji, piše

Gospa Ana Schmied iz
Gmundena, Frey. 5, v
Gornji Avstriji, je zelo
zadovoljna:

G. poštni uradnik Ab-
raham Georg iz Timi-
soare v Rumuniji piše:

Po mnogih poskusih
z raznimi sredstvi, ki
mi niso pomagala,
sem zasledil Vaše od-
lično sredstvo, ki mi
je izborna koristilo.
Dolgujem Vam veliko
hvaležnost.

Kje bi danes že bila, ko
bi se ne bila poslu-
žila Vašega zdravlje-
nja. Učinek je bil tako
zadovoljiv, da ne po-
trebujem več nobenega
zdravljenja. Napravili
ste mi veliko uslugo in
zahvaljujem se vam iz
srca.

Že po kratki porabi
Vaše metode sem opa-
zil nepričakovano do-
ber učinek. Izrekam
Vam zaslužen zahvalo
in porabil bom vsako
priliko, da Vas pripo-
ročim.

Zadošča dopisnic! Zahtevajte še danes brezplačno poučno knjižico!

Zbiralno mesto za pošto:

Ernst Pasternack, Berlin SO - Michaelkirchplatz 13, Abt. 90.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih
.. .. obrestnje najboljše.
Denar je pri njej naložen po-
.. .. polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-
zerv in hiš nad 5000 članov-po-
sesnikov z vsem svojim pre-
.. .. moženjem!

Kmetovalec

Mi nimamo konkurence in vendar

znižujemo cene

našim gumijastim škornjem.

Neprestano si prizadevamo, da prilagodimo cene obutve cenam Tvojih pridelkov.

Poprej

Din
129.—

sedaj

Din
99.—

Volnene nogavice

Din 15.—

Lufov vložek

Din 5.—

Za dež in blato ter za vsako delo, ki ga vršite po mokrem terenu na polju, Vam najboljše ustrezajo gumijasti škornji, ki ne prepuščajo vode.

Rata

Največja tovarna obutve v Jugoslaviji.

SUHE GOBE

kupuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 965

Kdor se hoče prav dobro in ugodno preskrbeti za zimo,

obišče kakor vsako leto

Trgovsko hišo

Franc Kolerič

Apače

951

Dobro blago

po 5, 6, 7 Din se dobi le v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. 861

Krizi primerne nizke cene

je nastavila vsemu blagu

manufakturna veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 715

Dokazi:

Molino od 4.80 Din naprej.
Belo platno od 6.— Din naprej.
Tiskovina od 7.50 Din naprej.
Tiskovina dvojna od 12.— Din naprej.
Poldeleni od 9.— Din naprej.
Svila za obleke, vzorčasta od 14.— Din naprej.
Crèpe de Chine v vseh barvah po 39.— Din.
Svileni robci od 25.— Din naprej.
Žen. nogavice modn. barve od 6.— Din naprej.
Hlačevina široka od 24.— Din naprej.
Moško sukno za obleke od 26.— Din naprej.
Platno za rjuhe, madracengradl, žima za madrace. Perje, puh, posteljna pregrinjala, odeje, koutre in sploh vse potrebščine za posteljnino po najnižjih cenah.

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Vsakomur se vljudno priporoča manufakturna veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.